

2. A KUTATÁS EREDMÉNYEI

A kutatás eredményeit olyan témakörökre bontva mutatjuk be, amelyek mentén az országos és intézményi kérdések logikusan csoportosíthatóak. A könnyebb eligazodás érdekében a jobb oldal tetején mindig az aktuális alfejezet megnevezése található meg.

Az alábbi témaköröket különítettük el:

- alapadatok, a minta összetétele,
- a képzésekre vonatkozó információk,
- a végzetek munkaerő-piaci státuszára vonatkozó információk,
- az intézménnyel kapcsolatos adatok.

2.1 Alapadatok, a minta összetétele

A következőkben a kutatás során beérkezett válaszok megoszlását mutatjuk be az alapidimenziók, lakóhely és családi háttér mentén.

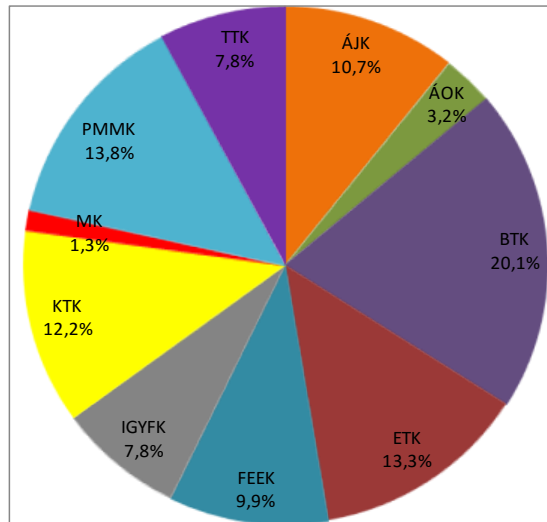
1. táblázat: A vizsgálat reprezentativitása

Kar	2008			2010			Összesen		
	Végzetek (fő)	Kérdőívet kitöltők (fő)	Arány (%)	Végzetek (fő)	Kérdőívet kitöltők (fő)	Arány (%)	Végzetek (fő)	Kérdőívet kitöltők (fő)	Arány (%)
ÁJK	660	120	18,18%	463	84	18,14%	1 123	204	18,17%
ÁOK	144	32	22,22%	237	29	12,24%	381	61	16,01%
BTK	680	141	20,74%	1 289	243	18,85%	1 969	384	19,50%
ETK	426	139	32,63%	602	115	19,10%	1 028	254	24,71%
FEEK	479	101	21,09%	469	87	18,55%	948	188	19,83%
IGYFK	244	69	28,28%	331	79	23,87%	575	148	25,74%
KTK	323	77	23,84%	718	155	21,59%	1 041	232	22,29%
MK	67	13	19,40%	111	12	10,81%	178	25	14,04%
PMMK	564	143	25,35%	442	120	27,15%	1 006	263	26,14%
TTK	209	48	22,97%	467	100	21,41%	676	148	21,89%
Összesen	3 796	883	23,26%	5 129	1 024	19,96%	8 925	1 907	21,37%

Az online kérdőív kitöltéséhez célul kitűzött 15%-os visszaérkezési arányt összegyűjtési szinten mindkét évfolyam szép eredménnyel teljesítette. A legmagasabb arányban a PMMK, az IGYFK, valamint az ETK végzettjei válaszoltak, a tavalyi kutatáshoz hasonlóan idén is öt kar esetében haladta meg a válaszadás a 20%-os arányt. Az MK és az ÁOK 2010-es végzettjei maradtak el az elvárt teljesítési szinttől. (1. táblázat)

A válaszolók karok szerinti megoszlása (kar, nem, tagozat, képzési forma szerint)

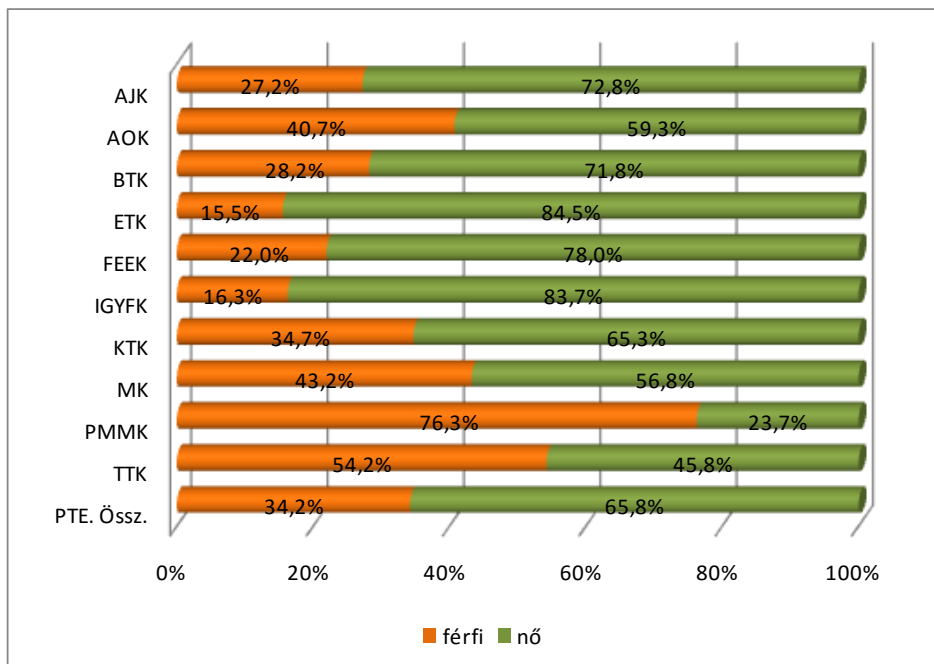
1. ábra: A válaszolók karok szerinti megoszlása (n=1 907)

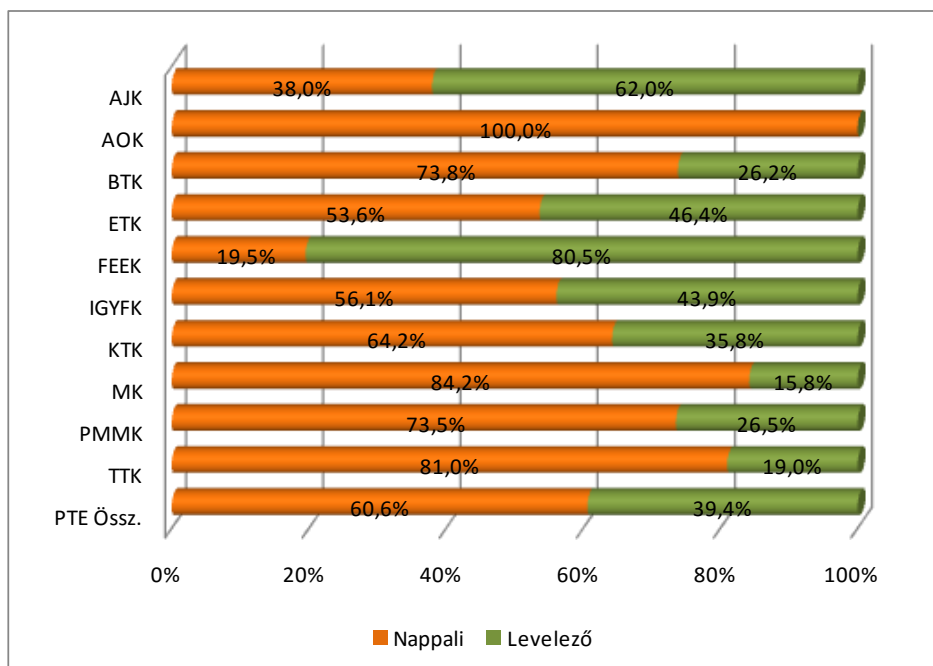
A végzetek közül legnagyobb arányban idén is a BTK végzett hallgatói szerepelnek, 20% feletti részaránnyal. 10% felett a PMMK, az ETK, a KTK és az ÁJK végzettjeit, míg a legalacsonyabb részvételi arányt a tavalyi kutatáshoz hasonlóan az AOK és az MK esetében találjuk. (1. ábra)

Az idei évben is a hölgyek vannak túlsúlyban, egyetemi szinten a végzett válaszolók kétharmada nő, mely kari bontásban jelentős eltéréseket mutat. A PMMK-n (76,3%) és a TTK-n (54,2%) végzetek között vannak a férfiak többségben, a többi karon az arányuk 50% alatt marad. (2. ábra)

2. ábra: A végzetek nemek szerinti megoszlása (Kari bontás) (n=1 906)

3. ábra: A végzettek tagozat szerinti megoszlása (Kari bontás) (n=1 907)

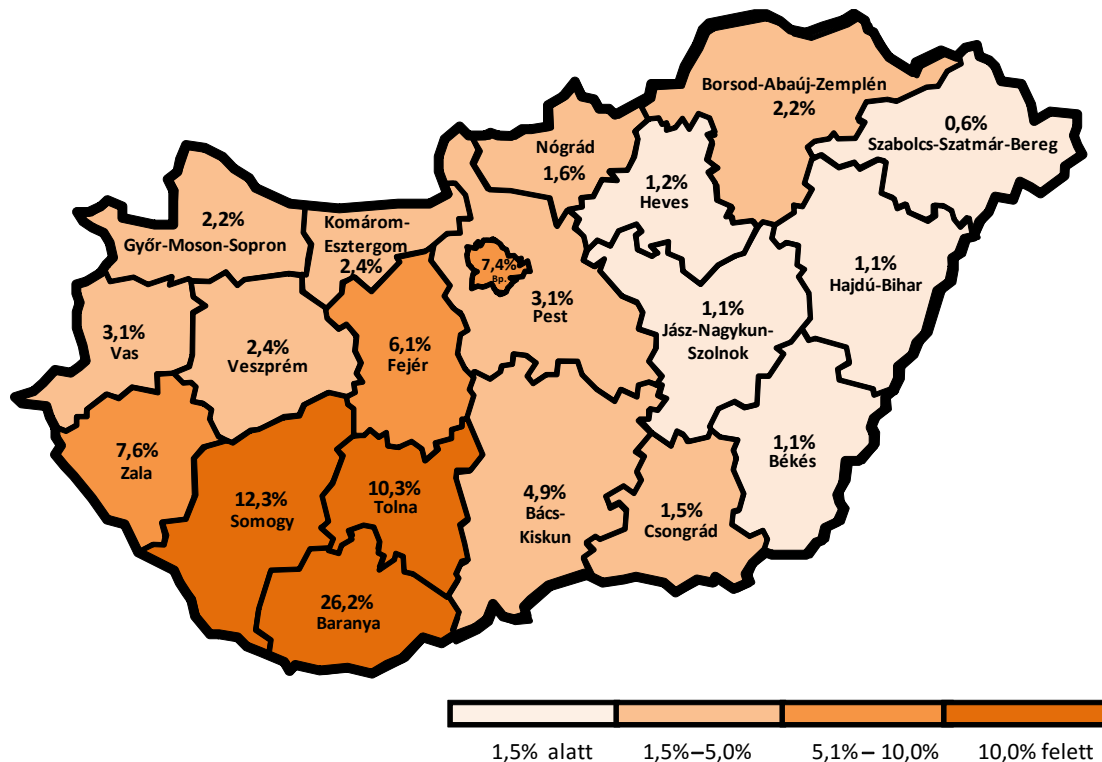

A válaszadók többsége nappali tagozaton tanul mindkét végzett évfolyam esetében két kivétellel, a FEEK és az ÁJK végzettjei esetében a levelező tagozatosok aránya magasabb (hasonlóan a tavalyi kutatás eredményeihez), bár ez az arány a 2010-es végzettek körében jelentősen csökkent a 2008-ban végzettekéhez képest. A képzések sajátosságából adódóan az ÁOK-n csak nappali tagozatosokat találunk, valamint az MK-n és a TTK-n szintén magas (80% feletti) a nappalisok aránya. (3. ábra)

A Bologna-folyamatban bevezetett képzések végzősei folyamatosan a 2009-es évtől érnek el tanulmányaik befejezéséhez, így jelentős különbséget találunk a két vizsgált évfolyam között. Míg a 2008-ban végzettek közel 80%-a hagyományos formában tanult, addig a 2010-es évfolyamban ez az arány már nem éri el a 40%-ot.

Lakóhely típusa 14 éves korban

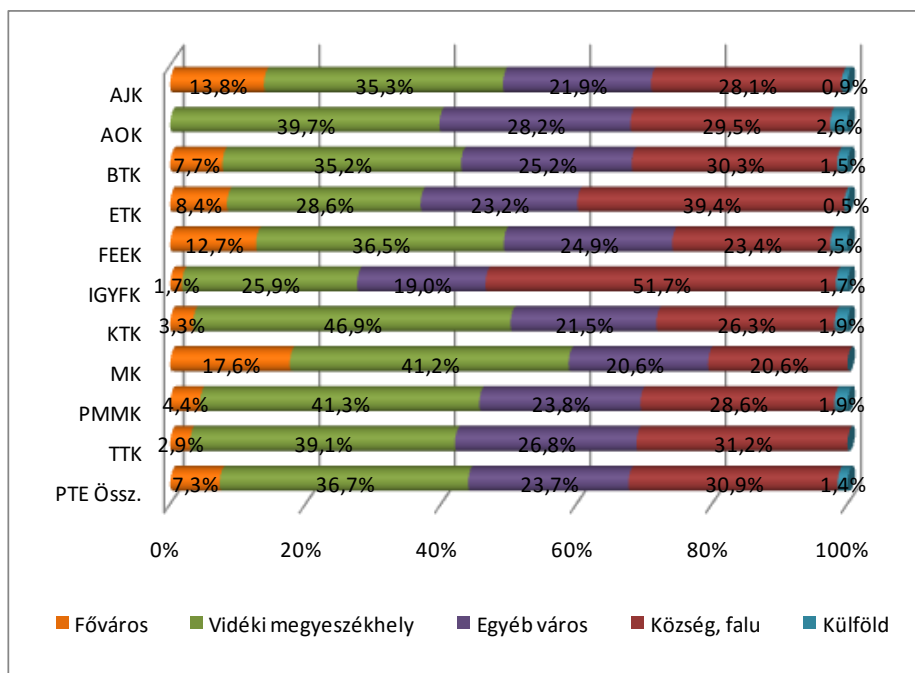
4. ábra: A végzettek lakóhelyének megye szerinti megoszlása 14 éves korban (n=1 770)

Hasonlóan a tavalyi kutatáshoz mindkét évfolyam végzettjei közül legnagyobb arányban (a válaszadók közel 50%-a) Baranya, Tolna és Somogy megyékből származók vannak, nagyságrendben őket követik a Zala, Fejér és Bács-Kiskun megyék Budapesttel együtt, majd az őket körülvevő dunántúli megyék kiegészülve Pest és Csongrád megyékkal. A távolabb eső keleti országrészből érkezők aránya megyénként 1% körül mozog. (Az ábrán nem jelenik meg a külföldiek 1,6%-os aránya.) (4. ábra)

Mindegyik kar esetében megfigyelhető, hogy a többség Baranyából érkezett, különösen kiemelkedő ez az arány mindkét évben a KTK-n. Az IGYFK végzett hallgatóinak lakhelye 14 éves korban helyzetüknél fogva (Szekszárd székhellyel) legnagyobb arányban Tolna megyében volt, ugyanakkor meg kell jegyeznünk, hogy a tavalyi kutatásban ez az arány közel 60% volt, az ideji kutatás eredményeinél ez számottevő csökkenést mutat, viszont jelentősen megnőtt az IGYFK-n végzettek között a baranyai lakhellyel rendelkezők aránya. A Budapestről érkezők aránya az MK esetében a legmagasabb.

5. ábra: A végzettek lakóhelyének típusa szerinti megoszlása 14 éves korban (Kari bontás)
(n=1 794)

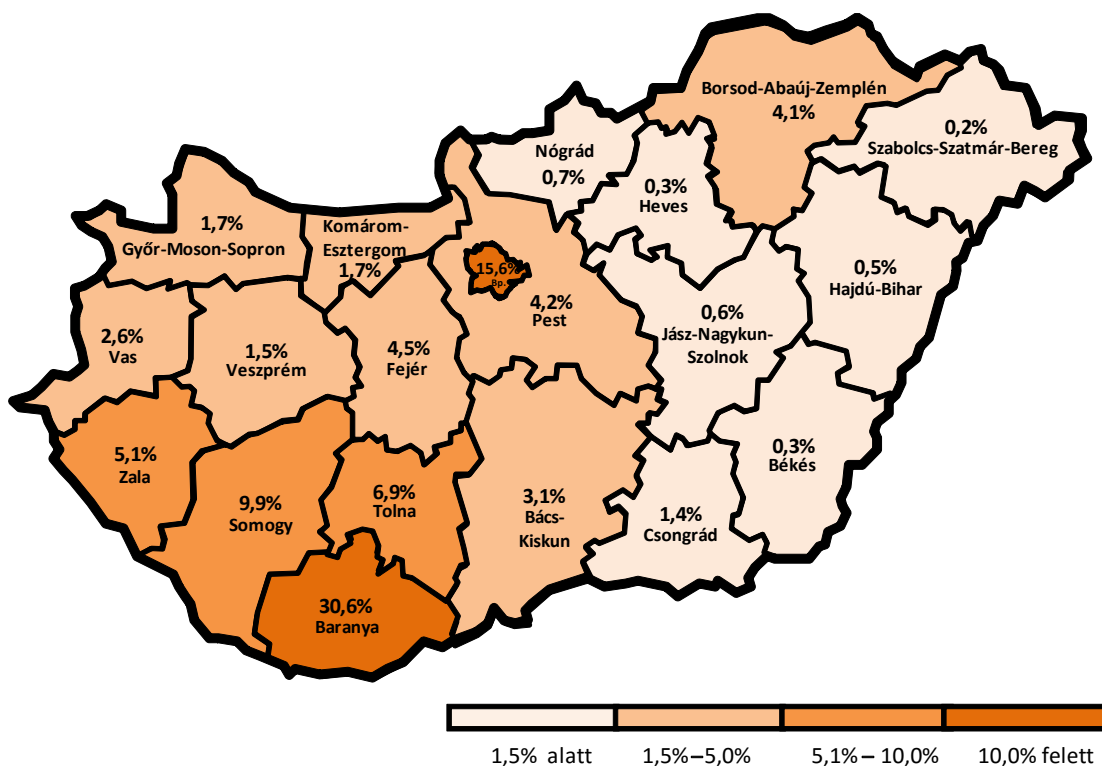
A PTE-n végzett diplomások jelentős hányada 14 éves korában városokban élt, még kisebb arányban volt jellemző a főváros, inkább a vidéki megyeszékhelyek és egyéb városok.

A *karok* szerinti bontást vizsgálva látható, hogy mindkét évfolyam esetében a művészek és jogászok, valamint a FEEK-esek éltek legnagyobb arányban a fővárosban. Arányait tekintve a tavalyi kutatáshoz képest az egyéb városokban élőktől a községekben, falvakban élők felé tolódott el a 14 éves kori lakóhely. A 2008-as és a 2010-es végzettek között nem található lényeges eltérés. (5. ábra)

A *tagozat* szerinti megoszlás esetében a levelezősök között magasabb a 14 éves korukban a fővárosban lakók aránya (12,8%), míg egyéb városban a nappali tagozatosok javára van eltérés (25,4%). A 2008-as, 2010-es statisztikák közötti különbségek keresésekor szembetűnő, hogy a 2008-ban végzetteknél a levelezősök körében erőteljesebb a fővárosi lakóhely (15,3%), míg a 2010-es sokkal kiegyenlítettebb minden szempontból.

Lakóhely a végzetek jelenlegi életvitele szerint

6. ábra: A végzetek jelenlegi lakóhelyének megye szerinti megoszlása (n=1 807)

Jelentős különbségeket találunk a 14 éves kori és a jelenlegi lakóhely között, hiszen Baranya megye mellett Budapest a másik fontos célpontja a PTE-n végzett diplomásoknak. A külföldön élők aránya is magasabb. A Baranyában élők aránya is nőtt a 14 éves kori lakhelyhez képest, viszont csökkent a Tolna és Somogy megyében élő végzettjeink aránya. (Az ábrán nem jelenik meg a külföldiek 4,7%-os aránya.) (6. ábra)

Mindkét évfolyam esetében a karok szerinti bontást vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a jogászok mellett a közgazdászok és a művészek közül élnek jelenleg a legtöbben Budapesten. Az IGYFK végzettjei közül sokan maradnak Tolna megyében. A többi kar esetében Baranya megyében találjuk a végzősök egyharmadát. A jelenlegi lakóhely esetében az ÁOK és az MK volt hallgatói között kiemelkedő a külföldön élők aránya (11,5% és 10,5%).

A PTE-n végzett diplomások jelentős hányada városokban él, ezek közül kiemelendő a főváros és a vidéki megyeszékhelyek.

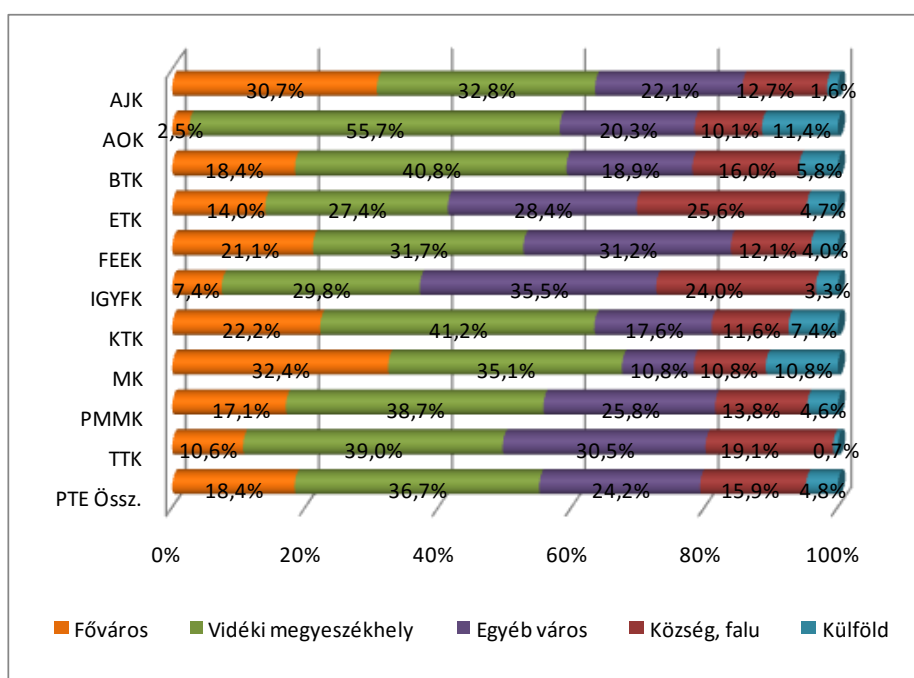
A karok szerinti bontást vizsgálva látható, hogy mindkét évfolyam esetében a művészek és jogászok élnek a legnagyobb arányban a fővárosban. Az orvosok több mint fele vidéki megyeszékhelyeken él. A 2008-ban végzetek több mint 20%-a került külföldre, addig a 2010-ben végzetek között ez az arány mindössze 4,3%, továbbá közöttük nem is találunk fővárosi lakost. Külföldi lakóhelyet egyébként legnagyobb arányban a 2008-as művész végzettségűek

jelöltek meg (25%), de a 2010-ben végzett művészek között egyáltalán nem szerepel külföldi lakóhely (és község sem). A többi karhoz képest nagyobb arányban mindkét évfolyamon az ETK-ás hallgatók választottak községet lakóhelyül. (7. ábra)

A megye, valamint a lakóhely típusa szerinti bontásnál látható összegytemi szinten azért mutatkozik különbség a fővárosra vonatkozóan, mert a válaszadók esetleg eltérő módon sorolták be a Budapest főváros, illetve a közelében lévő városok, települések megye szerinti hovatartozását, illetve a település jellege szerinti kategorizálást.

A tavalyi eredményekhez hasonló az összegytemi megoszlás, vagyis általános tendencia az egyes karoknál, hogy csökkent a fővárosban és megyeszékhelyen élők száma az egyéb városban lakók javára.

7. ábra: A végzetek jelenlegi lakóhely típusa szerinti megoszlása (Kari bontás) (n=1 881)

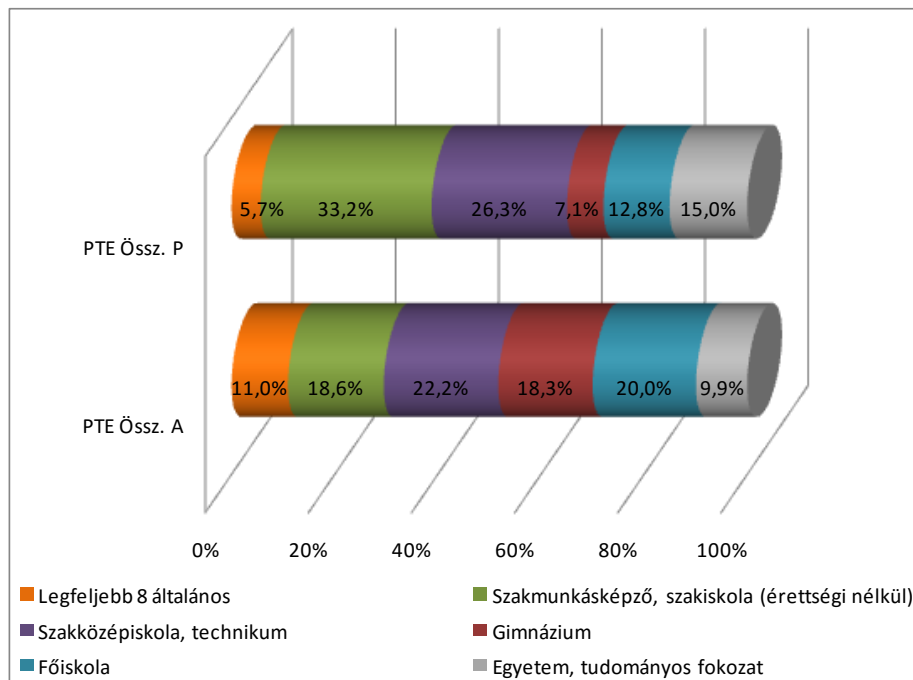

A tagozatok szerinti bontást elemezve azt tapasztaljuk, hogy a nappali tagozaton végzett hallgatók nagyobb arányban élnek vidéki megyeszékhelyeken, mint a levelezősök. (10. ábra)

Nemek szerinti bontásban a férfiak nagyobb arányban élnek vidéki megyeszékhelyen (41,0%), míg a nők inkább egyéb városokban (25,7%).

Családi háttér

8. ábra: A végzettek édesapjának és édesanyjának legmagasabb iskolai végzettsége 14 éves korukban. P=édesapa, A=édesanya (Kari bontás) (n=1 855, 1 896)

A válaszadók szüleinek közel 30%-a diplomás, a többség középfokú és szakmunkás végzettséggel rendelkezik, míg 8 általánost az apák 5%-a és az anyák 11%-a végzett. Jelentős különbségeket találunk a karok között, a legmagasabb átlagvégzettséggel az orvosok és a művészek szülei rendelkeznek. Jellemző, hogy a jogászok és a művészek kivételével az anyák magasabb végzettségűek. Az édesapa és édesanya végzettsége egyes karokon belül nem tér el jelentősen egymástól. Legmagasabb átlagot az ÁOK-n tanulók édesapái, legalacsonyabbat pedig az IGYFK-n tanulók édesanyái mutatják. (8. ábra)

A válaszolók 80%-ának nincs hasonló területen dolgozó a szülei, illetve nagyszülei között. A kari bontást elemezve két karnál, az orvosok, illetve a művészek esetében láthatunk erősebb szülői vagy nagyszülői mintát, a műszaki végzettségűeknek pedig közel egynegyede jelezte, hogy felmenői között van hasonló szakterületen dolgozó.

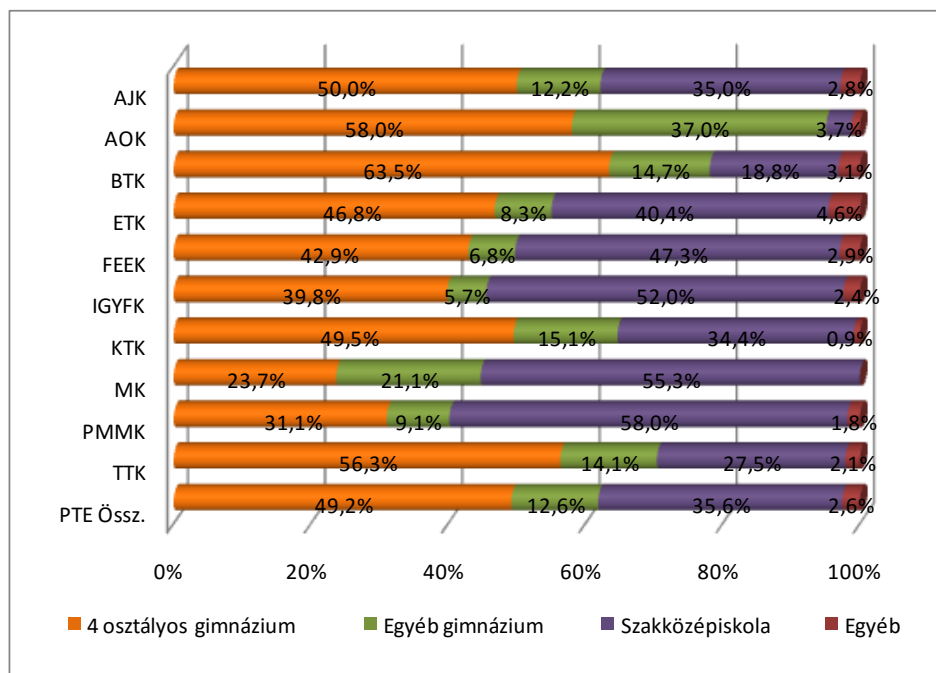
A többi változó mentén nem található szignifikáns eltérés.

2.2 A képzésekre vonatkozó információk

A képzések esetében a kérdőív eredményét az időbeliség elvének megfelelően építettük fel, kiemelve a fontosabb, külön említésre érdemes nyelvtudást és a PTE-n végzett képzéssel kapcsolatos értékelést.

Korábbi végzettségek

9. ábra: A végzettek középiskolájának típusa (Kari bontás) (n=882)

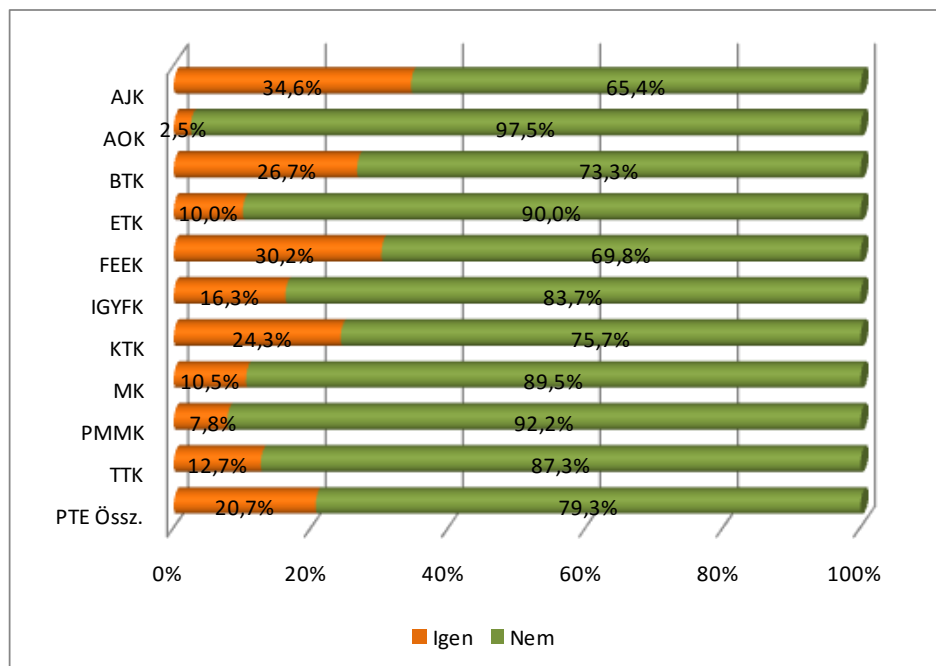
A végzettek közel fele hagyományos gimnáziumban érettségizett, emellett a hallgatók több mint 30%-a szakközépiskolából érkezett.

A kari bontásban jelentős különbségeket láthatunk. Egyedül az AOK-ra érkezők közül minimális a szakközépiskolából érkezők aránya. Az egyéb gimnáziumból érkezők legnagyobb arányban az orvosok és a 2008-as művész végzettjeink között találhatók. A szakközépiskolából érkezettek túlsúlya a PMMK (58,0%), az MK (55,3%) és az IGYFK (52%) esetében figyelhető meg. (13. ábra)

A tavalyi eredményekkel való összevetés – mivel változtak a kategóriák – megfelelő csoportosítás után lehetséges, annyi megállapítható, hogy a szakközépiskola és a 4 osztályos gimnázium aránya (31,6% és 49,8%) hasonló volt.

A nappali tagozaton jelentősen magasabb mind a hagyományos, mind az egyéb gimnáziumban érettségizők aránya, a levelező képzés esetében pedig a szakközépiskolából érkezők voltak többségben mindkét évfolyamon. (9. ábra)

10. ábra: Rendelkeznek a végzetek korábbi felsőfokú végzettséggel? (Kari bontás) (n=1 907)

Viszonylag magas azoknak az aránya, akik a képzés megkezdésekor már rendelkeztek felsőfokú szakképzettséggel: 20% körüli mind összesítve, mind a két végzett évfolyamra külön vizsgálva.

A *karok* közötti eltérések (ld. az ábrát) is jelentősek, egyedül a KTK az, ahol a vártnak megfelelő felsőfokú képzettséggel rendelkeznek, a többi kar esetében igen fluktuál a korábbi végzettséggel rendelkezők aránya. Magasabb ez az érték az ÁJK (34,6%) és a FEEK (30,2%), míg igen alacsony az ÁOK (2,5%) és a PMMK (7,8%) esetében.

A fenti ábrából az is következik, hogy ezen kívül is nagyon sok feltett kérdéssel mutatható ki szignifikáns kapcsolat, amelyeket a kari elemzések esetén érdemes végigkövetni. Ezek elemzése terjedelmi korlátok miatt ebben a tanulmányban nem lehetséges. (10. ábra)

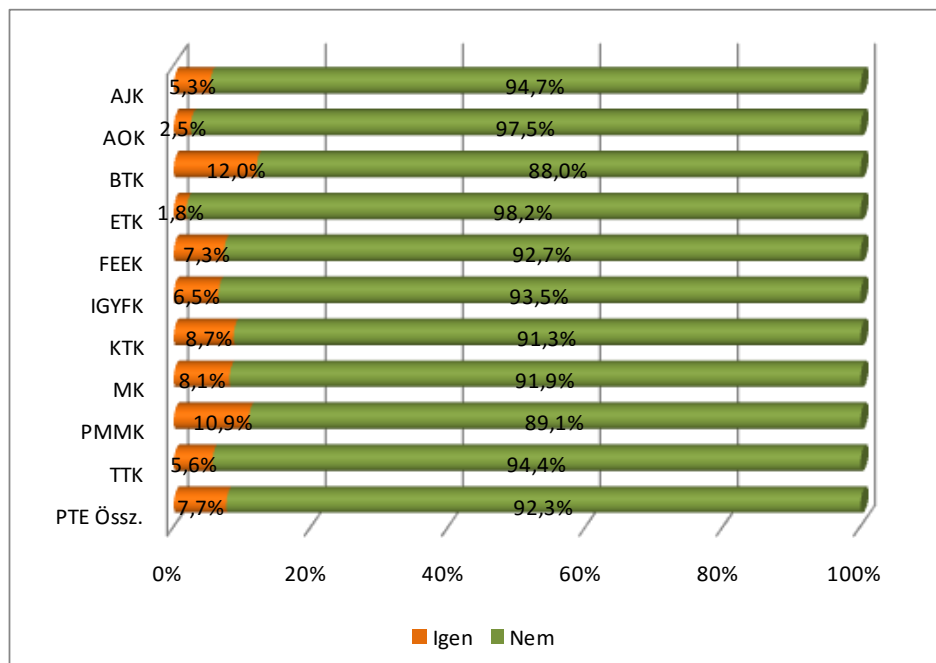
A *tagozat* szerinti bontás esetében a vártnak megfelelően jellemzően a levelezősök (44,9%) rendelkeztek korábbi végzettséggel, a nappalisoknál csak a végzetek mintegy 5,0%-a.

A *képzési forma*, ahol ezt a diplomát szerezték a vártnak megfelelően hagyományos főiskolai képzés (több mint 50%-ban), és 20% körüli a hagyományos egyetemi képzés. A BA és MA képzés természetesen még elhanyagolható mértékben van jelen. Ezek a megállapítások szintén egyformán érvényesek mindkét évfolyamra.

A többi *változó* mentén nem tapasztalható eltérés.

Tanulmányok idejéhez kapcsolódó képzések

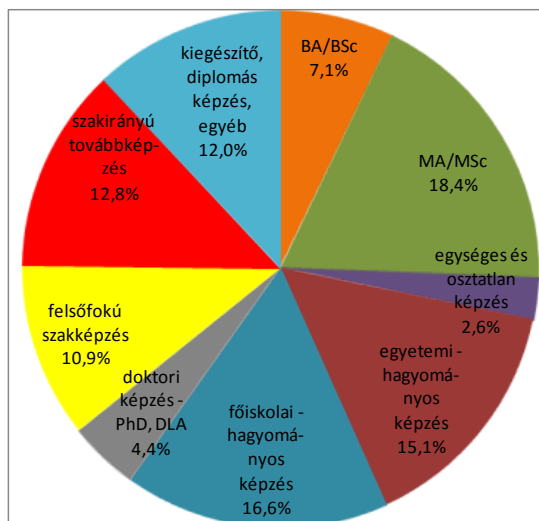
11. ábra: A PTE-n való tanulmányaik alatt szereztek egyéb felsőfokú végzettséget? (Kari bontás) (n=1 907)

A kérdésre adott válaszokból kiderül, hogy a végzetek több mint 7%-a tanulmányai közben vagy azok után szerzett (legalább) egy másik felsőfokú végzettséget. Ez az arány a 2010-ben végzeteknél csak 4%, míg a 2008-ban végzeteknél 12%. Eltérések vannak a két évfolyamban, a 2010-es évfolyamban többen (11,3%) szereztek BA szinten diplomát közülük, míg a 2008-as évfolyamban mesterszakon négyszer annyian szereztek valamilyen felsőfokú végzettséget (22%) mint alapfokon.

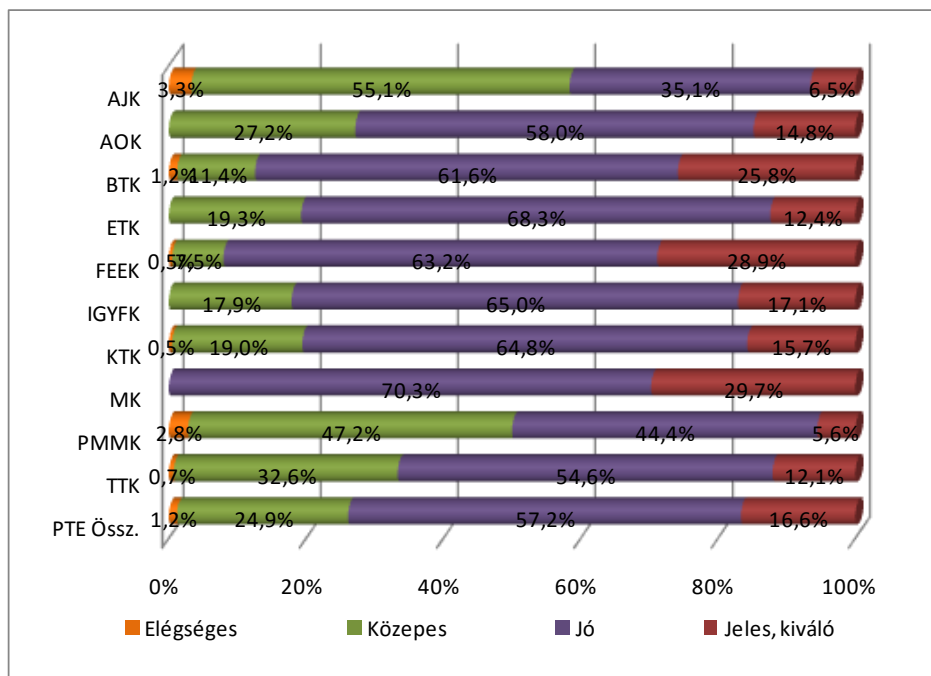
A karonkénti vizsgálat szerint látható, hogy a BTK-n és a PMMK-n az átlagosnál sokkal többen szereztek felsőfokú oklevelet. (11. ábra)

12. ábra: A PTE-n való tanulmányaik alatt milyen egyéb felsőfokú végzettséget szereztek? (n=145)

Egyéb felsőfokú végzettséget a végzett hallgatók közül 145-en szereztek tanulmányaik alatt. A képzés típusának megoszlásait a 12. ábra mutatja.

13. Átlagosan milyen tanulmányi eredménnyel végezték el a szakot? (Kari bontás) (n=1 892)

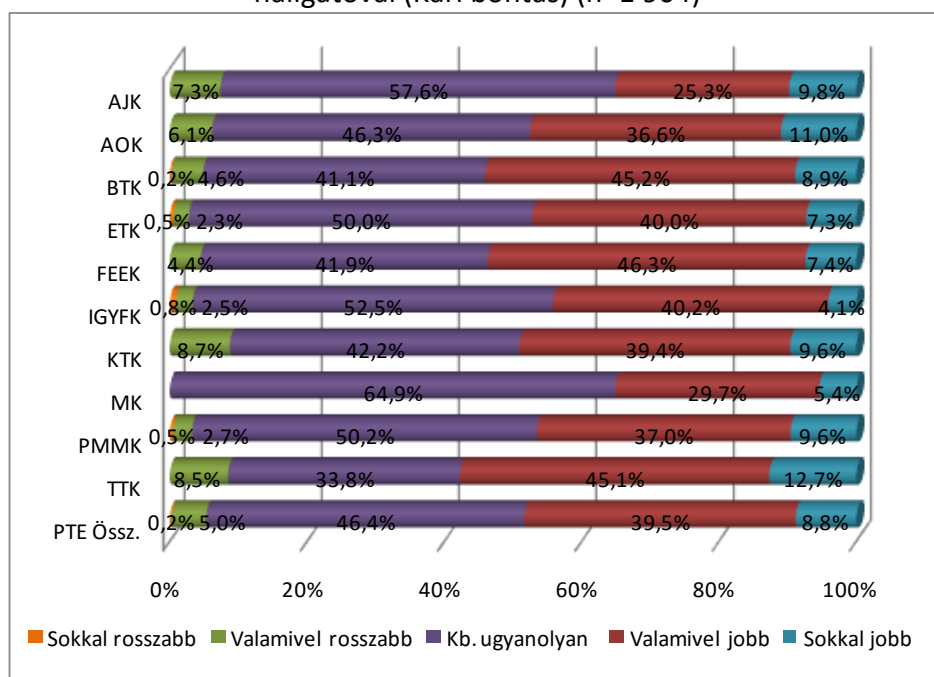
A végzettek több mint a fele jó, közel negyede közepes, mintegy a hatoda jeles (kiváló) eredménnyel végezte el a szakot, és csak elenyésző hányaduknak volt elégséges minősítésük.

Az egyes évfolyamoknál is hasonló a helyzet; pl. a 2010-ben végzetteknek több mint a fele (59,4%) jó, majdnem negyede (23,6%) közepes, mintegy a hatoda (16,4%) jeles (kiváló) eredménnyel végezte el a szakot, és csak elenyésző hányaduknak (0,6%) volt elégséges minősítésük.

Megjegyzendő, hogy a 2010-ben végzetteknel az eredmény egyetlen egy vizsgált tényezővel sem állt szignifikáns kapcsolatban. A 2008-ban végzetteknel ez a helyzet némiképp árnyaltabb, azaz a 2008-ban végzetteknel ez a tényező szignifikáns kapcsolatban volt azzal, hogy az abszolutórium után közvetlenül a diplomáját is megszerezte; rendelkezett-e már felsőfokú diplomával a szak megkezdésekor; tanult-e hosszabb ideig külföldön, illetve részt vett-e kötelező szakmai gyakorlaton. Amennyiben az összes végzöst vizsgáljuk, akkor a nagyobb elemszám következtében már több helyen is találunk szignifikáns kapcsolatot, ezek ismertetésétől azonban eltekintünk, mivel ezek az eltérések nem nyertek legalább az egyik évfolyam esetében visszaigazolást. (13. ábra)

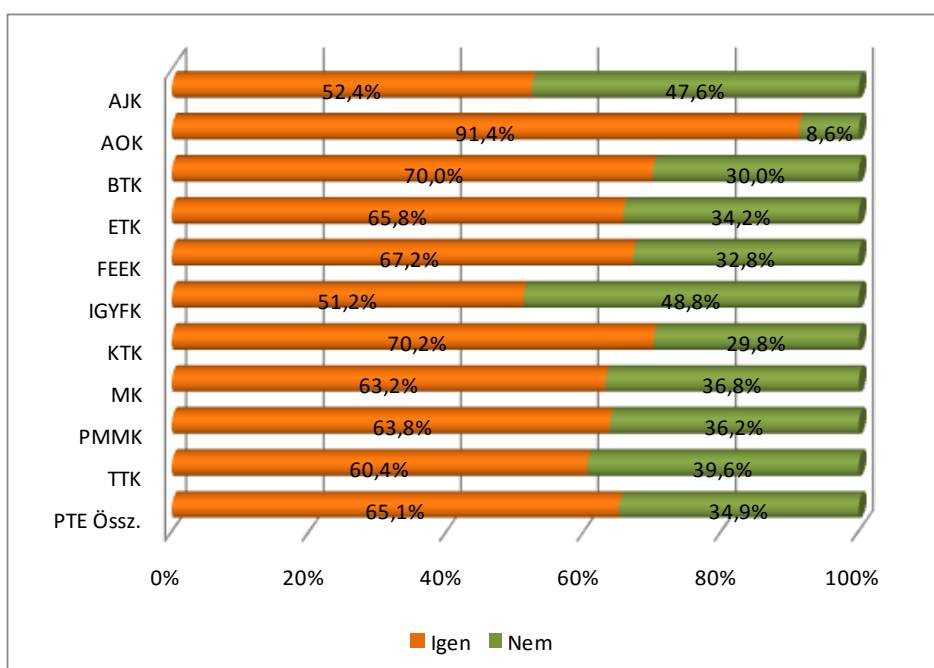
Arra a kérdésre, hogy az ebben az intézményben, ezen a szakon végzett többi diák tanulmányi eredményéhez képest milyen eredményt ért el, a válaszadók mintegy 85%-a úgy nyilatkozott, hogy nem érez nagy különbséget a többiekhez képest a tanulmányi eredményében. 10%-uk gondolta, hogy sokkal jobbak voltak a többieknel, és elenyésző azoknak a száma, akik sokkal rosszabbnak ítélték magukat. Ez összhangban van az előző kérdéssel. Az évfolyamok szerinti bontás pontosan ugyanilyen képet mutatott. (14. ábra)

14. ábra: A végzetek egyetemi tanulmányi eredményeinek szubjektív összehasonlítása a többi hallgatóval (Kari bontás) (n=1 904)

A szak megkezdése után az abszolutóriumig való eljutáshoz szükséges félévek száma összegyetemi szinten a szakok egyéni sajátosságai miatt jelentősen szóródik. A BA/BSc és az MA/MSc képzések esetében a vártan megfelelően kevesebb félévet találunk, míg a hagyományos, több éves képzéseknél többet. A BA/BSc képzés esetén kiemelkedik az MK a 9,4 féléves átlaggal, valamint a PMMK és az ETK a 7 félévnél magasabb átlagukkal.

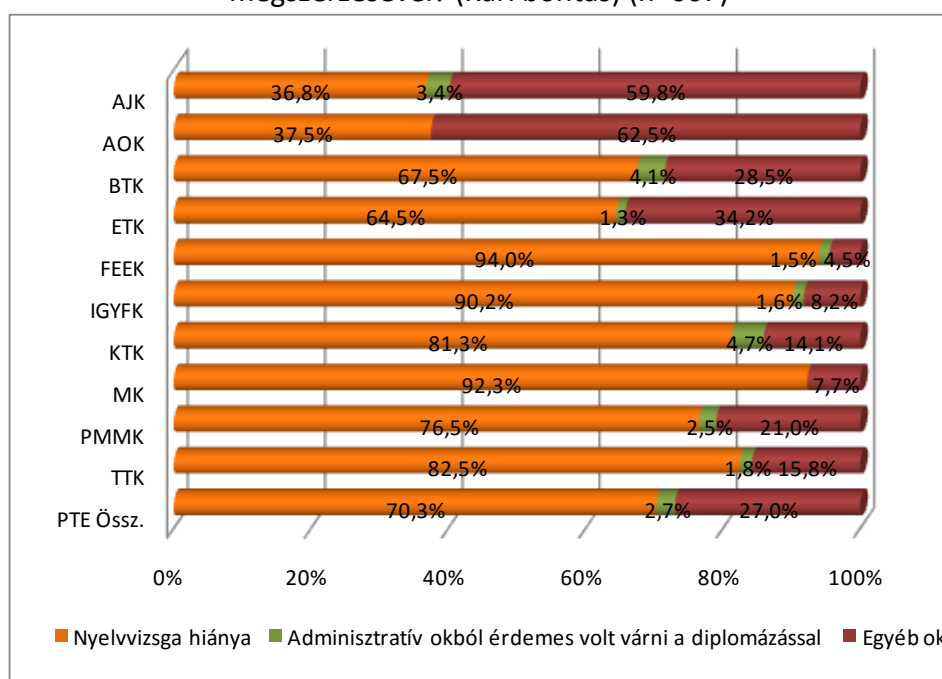
15. ábra: A végzetek az abszolutórium után közvetlenül a diplomájukat is megszerezték? (Kari bontás) (n=1 900)

A válaszadók 65%-a a végzés után közvetlenül megszerezte a diplomáját, 2008-ban és 2010-ben is ez volt az arány. A karok elemzése során megállapítható, hogy az ÁJK és az IGYFK esetében 40% feletti azok aránya, akik nem szerzik meg azonnal a diplomájukat, míg az ÁOK-n kimagasló, 91% azok aránya, akik ezt azonnal megteszik. (15. ábra)

Azt a kérdést, hogy az abszolutórium után hány hónappal szerezte meg a diplomát, azoknak tettük fel, akik nem közvetlenül az abszolutórium megszerzése után fejezték be az egyetemet (671 elemszámú a minta). Esetükben az eredmény rámutat arra, hogy több mint a fele a válaszolóknak még mindig nem szerezte meg a diplomáját.

16. ábra: A végzettek az abszolutórium után milyen okból kifolyólag késlekedtek a diploma megszerzésével? (Kari bontás) (n=667)

Az okok közül egyértelműen a nyelvvizsga hiánya áll az első helyen, a 2008-as évfolyamon 66%-ban, a 2010-es évfolyamon már 74%-ban. Az adminisztratív ok mindenhol minimális volt.

A *karonkénti* elemzés ebben az esetben fontos különbségekre hívja fel a figyelmet. A nyelvvizsga hiánya és az adminisztratív ok együttesen az ÁJK és az ÁOK esetében 41% alatti, a FEEK, az IGYFK és az MK esetében viszont 90%, illetve a TTK és a KTK esetében pedig 80% feletti. (16. ábra)

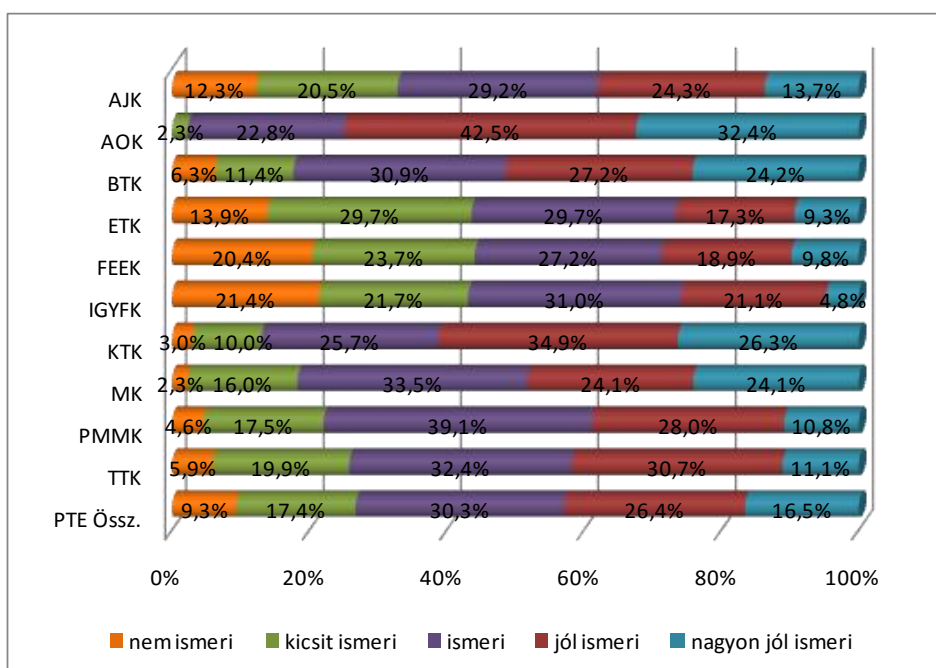
Nyelvtudás

Beigazolódott az az általános feltevés, hogy az angol nyelvet ismerik a hallgatók a legnagyobb számban. A végzett hallgatóknak mintegy a háromnegyede ismeri nagyon jól – jól – közepesen az angol nyelvet. Német nyelvből ugyanez az arány alig haladja meg az 50%-ot, az olasz és a francia három százalék alatt marad, a spanyol és az orosz nyelvekből pedig az arány másfél százalék alatt van. Hasonlóak az arányok a 2010-ben és a 2008-ban végzetteknél is.

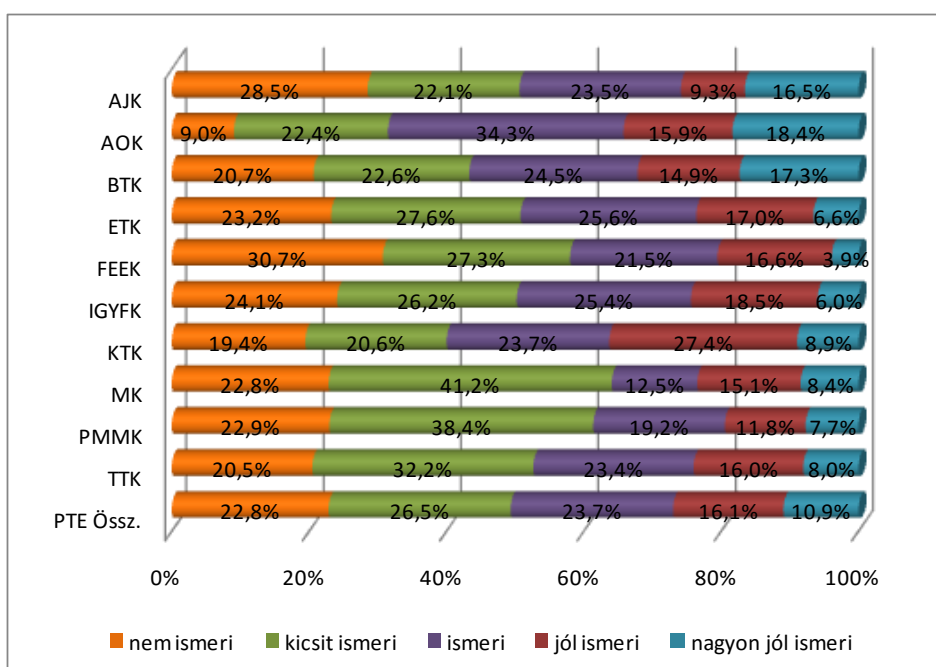
A *karonkénti* elemzésből megállapítható, hogy jelentős eltérés figyelhető meg az egyes karok között. Az ábrák alapján levonható az a következtetés, hogy az ÁOK-n a legerősebb az angol nyelv ismerete, ezt követően a BTK, KTK és MK volt hallgatói egyformán erősek ebben a nyelvben. A német nyelvet nagyon jól ismerők legmagasabb arányban az ÁOK, az ÁJK és a BTK volt hallgatói között találhatók.

A karok közötti nyelvtudásbeli különbség az angol és a német nyelv esetében szignifikáns, de a többi nyelv esetében ilyen különbség nem mutatható ki. Ugyanebből a két nyelvből szintén szignifikáns eltérést tapasztalunk a tanulmányi eredmények és a nyelvismeret között. Minél jobban ismeri valaki az angol vagy a német nyelvet, annál jobb a tanulmányi eredménye.

17. ábra: A végzetek milyen szinten ismerik az angol nyelvet? (Kari bontás) (n=1 832)

18. ábra: A végzetek milyen szinten ismerik a német nyelvet? (Kari bontás) (n=1 738)

Abban is szignifikáns eltérés mutatkozik, hogy azok, akik valamilyen nyelvet jól ismernek, nem azonnal az abszolutórium után szerzik meg a diplomát – vélhetően külföldi tanulmányutak miatt. Itt a francia nyelv kivételével mindenhol szignifikáns összefüggést találunk. A többi változóval való kapcsolat esetén még található az egyes nyelvek esetén szignifikáns eltérések, ezek elemzése azonban meghaladná a tanulmány kereteit. (17-18. ábra)

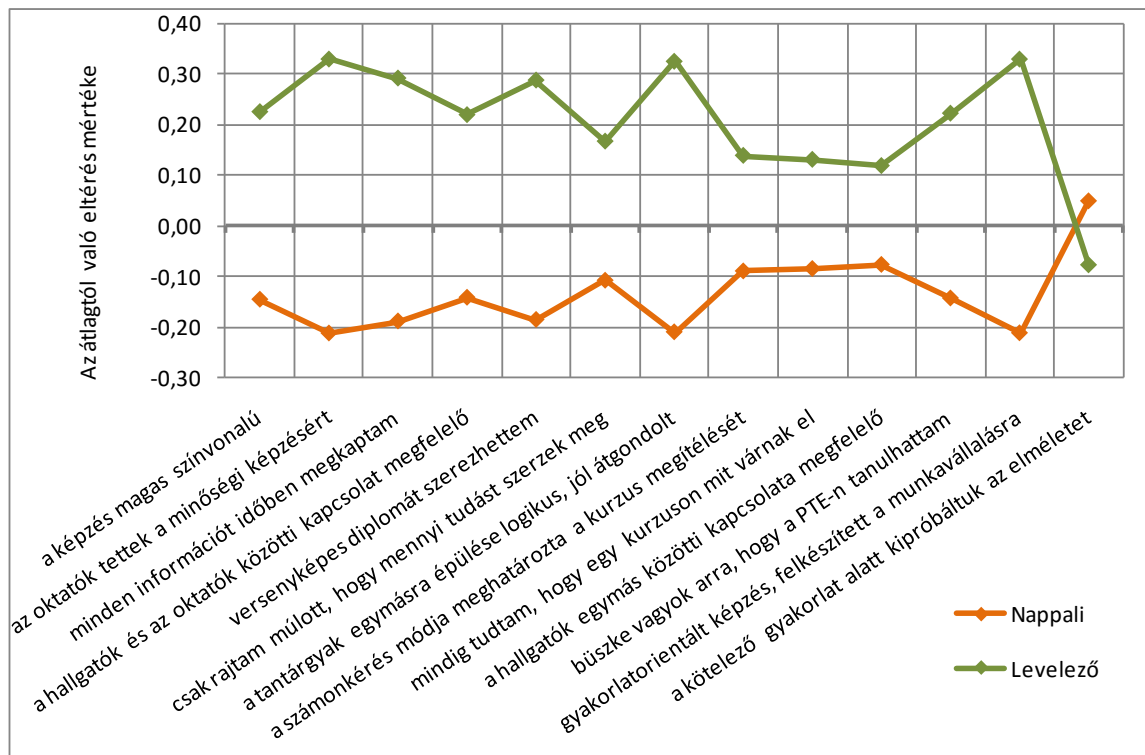
A PTE-n végzett képzés értékelése

2. táblázat: A végzetek képzéssel kapcsolatos értékelései a vizsgált szempontok szerint átlag alapján csökkenő sorrendben

A vizsgált tényezők	n	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
büszke vagyok arra, hogy a PTE-n tanulhattam	1 896	4,2	4	5	0,9
a hallgatók egymás közötti kapcsolata megfelelő	1 898	4,1	4	4	0,9
csak rajtam múlt, hogy mennyi tudást szerzek meg	1 898	3,8	4	4	1,1
a hallgatók és az oktatók közötti kapcsolat megfelelő	1 898	3,7	4	4	1,0
a képzés magas színvonalú	1 900	3,7	4	4	1,0
a számonkérés módja meghatározta a kurzus megítélését	1 894	3,6	4	4	1,1
az oktatók tettek a minőségi képzésért	1 897	3,5	4	4	1,1
mindig tudtam, hogy egy kurzuson mit várnak el	1 895	3,5	4	4	1,1
a tantárgyak egymásra épülése logikus, jól átgondolt	1 899	3,4	4	4	1,1
versenyképes diplomát szerezhettem	1 898	3,3	3	4	1,3
minden információt időben megkaptam	1 900	3,2	3	3	1,2
a kötelező gyakorlat alatt kipróbáltuk az elméletet	1 870	3,1	3	3	1,4
gyakorlatorientált képzés, felkészített a munkavállalásra	1 896	2,6	2	1	1,3

A fenti táblázat a végzeteknek a képzéssel kapcsolatos értékelését tartalmazza a táblázatokban látható szempontok szerint. Megnyugtató, hogy a végzetek büszkék arra, hogy a PTE-n tanulhattak, és a hallgatók közötti kapcsolat megfelelő volt, de 4-es átlag fölötti értéket más szempont nem kapott. Ellenben figyelmeztető jelként tekinthetők a táblázat végén található, a legalacsonyabb átlagokkal rendelkező szempontok, amelyek a képzés gyakorlatorientáltságával, versenyképességével kapcsolatosak. A gyakorlatilag egyetlen adminisztratív jellegű kérdés, hogy minden információt időben megkaptak-e, szinte a legalacsonyabb átlaggal rendelkezik, pedig ez „csak” szervezés kérdése, és nem igényel komolyabb stratégiai erőfeszítést a karok részéről. Az 5-ös táblázatban az átlagértékek láthatók, csökkenő sorrendben, míg a 6-os táblázatban a karok szerinti bontás tanulmányozható. A téma fontosságára tekintettel a táblázatok után a témakörrel kapcsolatos részletes elemzés olvasható. (2. táblázat)

19. ábra: A végzetek képzéssel kapcsolatos értékelései a vizsgált szempontok szerint (Tagozat szerint)

A *tagozat* szerinti bontást bemutató ábrán az átlag az összevont adatbázis alapján számított érték, és az attól való eltérések láthatók a pozitív és negatív értékeknél. Egyetlen esetben eltérő a véleményük: „a kötelező gyakorlat alatt kipróbálhattuk az elméletet”, ahol a nappalisoknak sokkal jobb a véleményük, mint a levelezősöknek, de ez magyarázható (ez az egyedüli szempont, ahol nincs szignifikáns különbség a két csoport között). Az általános elemzés rámutat, hogy a nappali tagozatos hallgatóknak az összes szempont szerint rosszabb a véleményük, mint a levelezős hallgatóknak. (19. ábra)

A *nemek* szerinti bontás viszonylag egyértelmű elkülönítést eredményezett, három szemponttól eltekintve: „versenyképes diplomát szerezhettem”, „csak rajtam múlt, hogy mennyi tudást szerzek meg”, „a hallgatók egymás közötti kapcsolata megfelelő” (egyik sem mutat szignifikáns különbséget). Ezekon kívül – amikor a férfiak adták ugyan a rosszabb értékelést – de szintén nincs szignifikáns különbség: „minden információt időben megkaptam”, „gyakorlatorientált képzés”, „felkészített a munkavállalásra”.

Ha a fenti állítások mentén homogén válaszadói csoportokat próbálunk megkülönböztetni, akkor a K-közepű klaszterelemzés segítségével az alábbi szegmensstruktúrához jutunk.

20. ábra: Végzettek csoportjai (n=1 842)

Miután az elemzéshez használt algoritmus törekszik a kiegyenlített csoportnagyságokra, így nem meglepő, hogy az azonosított négy szegmens aránya jelentős szóródást nem mutat. A szegmensek megjelenítésére használt klaszterközepek négy csoportot alakítanak ki, amelyek mintegy koncentrikus körökként jelennek meg.

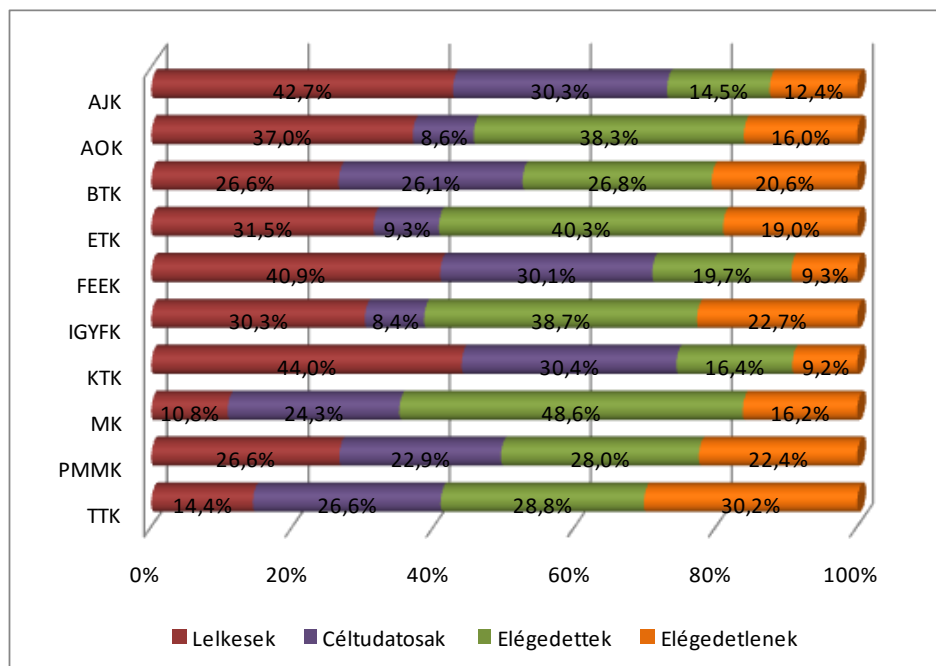
A klaszterelemzés során kirajzolódott négy csoportot az alábbiakkal lehetne leginkább jellemezni:

1. **lekek (32,0%):** minden állítással kivétel nélkül egyetértettek (egyetlen esetben – a képzés gyakorlatorientált jellege esetében – volt a klasztercentroid 4,0 alatti érték),
2. **céltudatosak (23,3%):** a második legmagasabb klaszterközép-értékeket mutatja a csoport, kivétel a gyakorlatorientáltság, illetve a szakmai gyakorlatok hatékonysága esetében – vélhetően számukra fontos (lett volna) a képzésnek ez a jellemzője,
3. **elégedettek (26,9%):** az egyetértés mértéke esetükben volt a leginkább kiegyensúlyozott, két ponton volt jelentősebb eltérés érzékelhető: a képzés gyakorlatorientált jellegével, valamint az információáramlás hatékonyságával nem értettek egyet,

4. **elégedetlenek (17,7%):** a vizsgált állításokkal rendre a legkevésbé értettek egyet (kivétel a szakmai gyakorlat elfogadottságát), így vélhetően ők azok, akik az elvégzett képzéssel kevésbé, vagy egyáltalán nem elégedettek.

Ha megvizsgáljuk a szegmensek háttérváltozók szerinti összetételét, az alábbi eredményeket kapjuk.

21. ábra: Végzetek csoportjai (Kari bontás) (n=1 843)

A *karonkénti* bontás szerint a két leginkább elkötelezettnek tekinthető szegmens az ÁJK és a KTK valamint a FEEK esetében felülreprezentált, míg a másik két szegmens az MK, az ETK és az IGYFK esetében mutat nagyobb arányt az átlagosnál.

A klaszterek *nemek* szerinti elemzése nem mutatott szignifikáns eltérést, a mintabeli megoszláshoz hasonló arányok jelentek meg minden szegmens esetében.

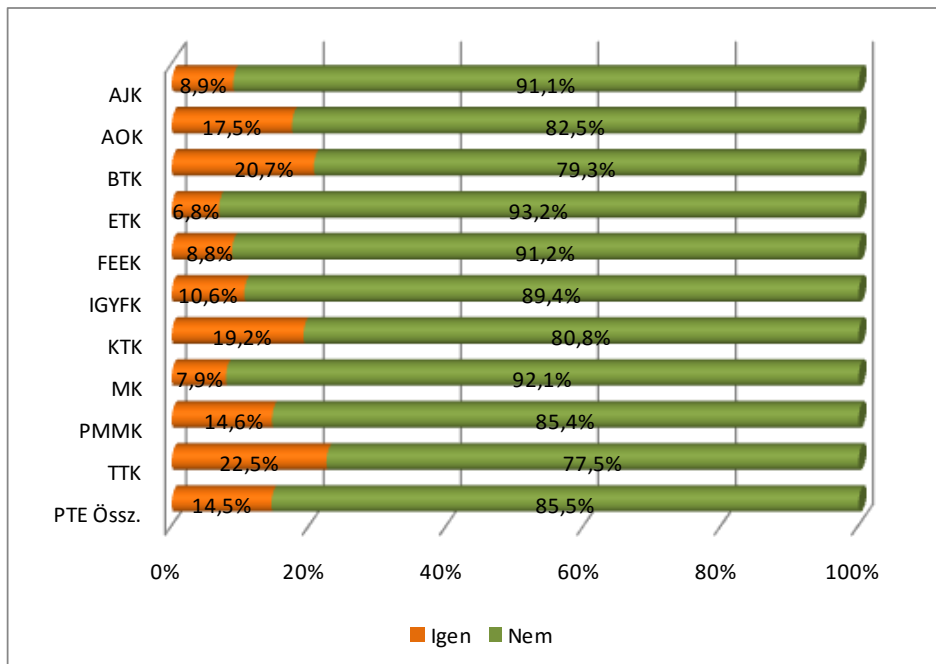
Érdekes ugyanakkor a *tagozat* szerinti különbségtétel: a céltudatosak szegmens esetében a nappali és levelező tagozaton végzetek aránya hasonló a mintabeli átlaghoz. Ugyanakkor a lelkesek között felülreprezentált a levelező tagozaton, míg az elégedetlenek és az elégedettek között a nappalin végzetek aránya.

A 2008-ban és 2010-ben végzetek külön-külön elvégzett klaszterelemzésének összehasonlítása különösen fontos információkkal szolgál. Általánosságban elmondható, hogy a „lelkesek” száma visszaesett. Az „elégedettek” száma általában nőtt. Az „elégedetleneké” is jelentősen emelkedett, míg a „céltudatosoké” hol emelkedett, hol csökkent. (21. ábra)

Jelenlegi képzésekre és tervezett tanulmányokra vonatkozó kérdések

A következő kérdéscsoport arra irányult, hogy jelenleg részt vesz-e felsőfokú képzésben; ha igen, akkor az milyen szintű képzés, és vajon a PTE keretein belül maradt-e.

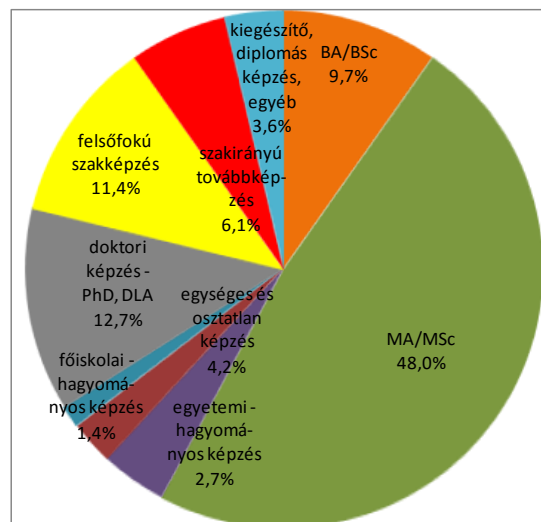
22. ábra: A végzetek jelenleg vesznek részt továbbképzésen? (Kari bontás) (n=1 907)

Az eredmények azt mutatják, hogy az összes végzett közel 15%-a tanul tovább. Ez az arány a 2010-ben végzetteknél 17%, míg a 2008-ban végzetteknél csak 11%.

Kari bontás szerint a legmagasabb arányban a TTK, a BTK és a KTK végzettjei folytatják felsőfokú tanulmányaikat. (22. ábra)

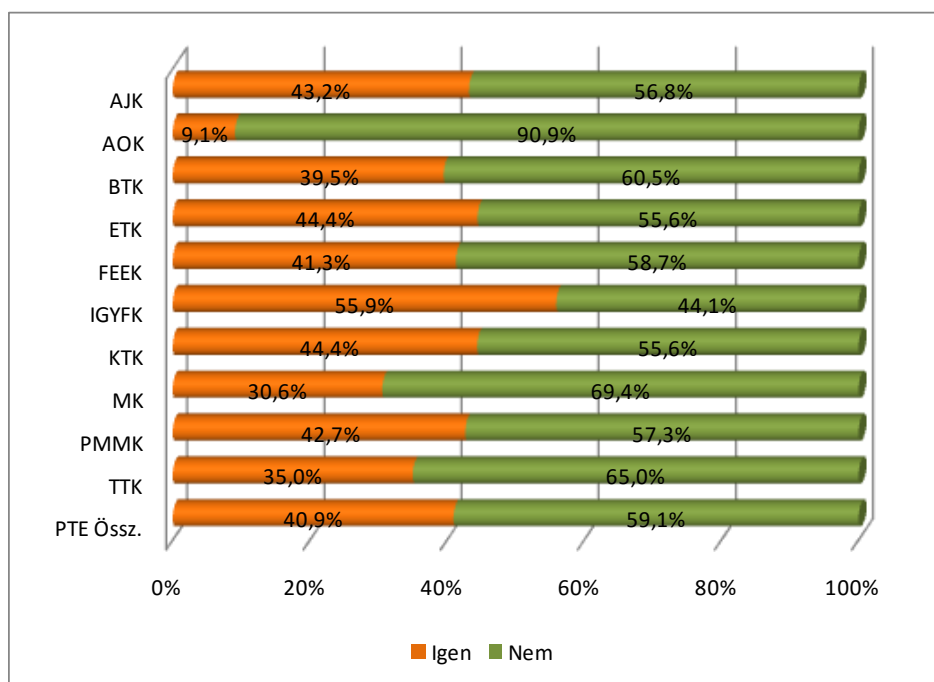
23. ábra: A végzetek jelenleg milyen szintű képzésben vesznek részt? (n=278)

A *képzési szintek* vizsgálata esetében a 2010-ben végzetteknél a mesterszakosok aránya 70% az átlag 48%-kal szemben, míg ez az arány a 2008-ban végzetteknél csak 25%. A doktori képzés esetén viszont az arány fordított: a 2008-ban végzetteknél csaknem 20%, míg a 2010-ben végzetteknél 8,6%. (23. ábra)

A képzésben résztvevők 63%-a ismét a PTE-n tanul. Ez az arány mindkét végzős csoportnál hasonló. Meghatározza a PTE választását az, hogy ki melyik karon végzett. Az MK volt hallgatói közül továbbtanulók egyike sem választotta a PTE-t, az ETK, a PMMK, a BTK diplomásai közül is többen tanulnak tovább más felsőoktatási intézményben. A többi kar esetében az egyetemi átlagnál többen tanulnak ismét a PTE-n.

24. ábra: A 2010-ben végzettek terveznek további tanulmányokat MA/MSc képzésben? (Kari bontás) (n=1 861)

A továbbképzést tervezők aránya a 2008-ban és a 2010-ben végzettek körében is hasonló, megközelítőleg 40% az igen, 60% a nem.

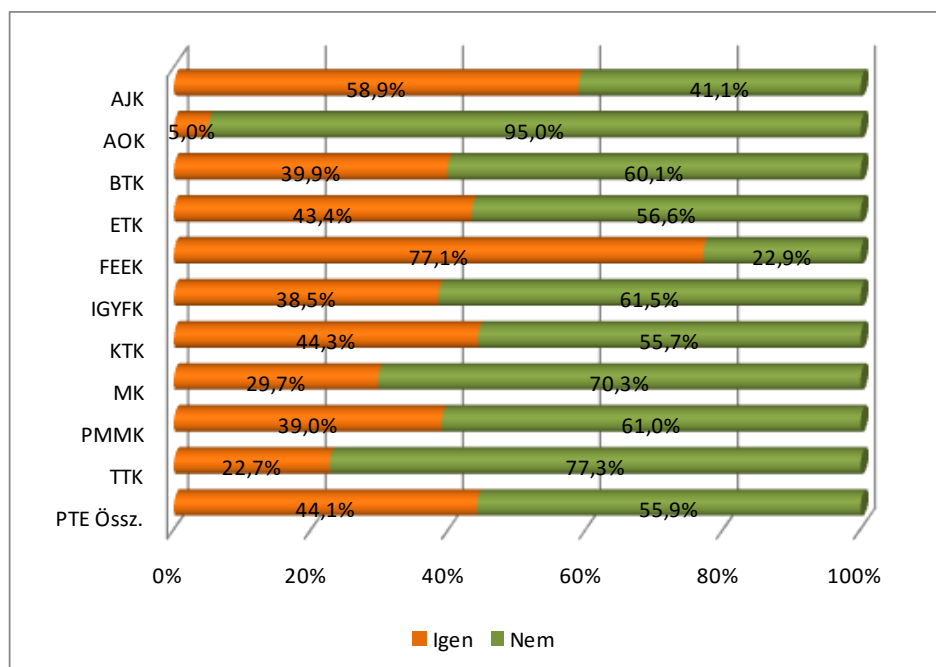
A *karok* szerinti vizsgálat alapján láthatjuk, hogy az ÁOK egyértelműen „kilóg a sorból”, a válaszadók 90,9%-a nem tervez további tanulmányokat. Az IGYFK esetében a legmagasabb a továbbtanulni szándékozók aránya (55,9%). (24. ábra)

2.3 A végzetek munkaerő-piaci státuszára vonatkozó információk

Minden intézmény számára fontos, hogy a végzett hallgatók hogyan tudnak boldogulni a munkaerőpiacon, illetve milyen státusz jellemezte őket a képzés befejezést jelző abszolutórium megszerzésekor és azután. Kiemelt figyelmet érdemelnek az álláskereséssel eltöltött idő, a munkahelyváltások tendenciája, a külföldi munkavégzés, a megszerzett nettó jövedelem, valamint a munka értékelése és a szükséges kompetenciák.

Álláskeresés – munka az abszolutórium megszerzésekor

25. ábra: Az abszolutórium megszerzésekor rendelkezett főállású munkaviszonnyal? (Kari bontás) (n=1 901)

Az abszolutórium megszerzésekor a megkérdezettek 44,1%-ának már volt főállású munkaviszonya, ami korábbi tudatos keresési tevékenység meglétére enged következtetni.

Ez átlag felett jellemző a FEEK volt hallgatóira (77,1%) és a jogászokra (58,9%), kevésbé a TTK-n végzettekre (22,7%), és szinte egyáltalán nem az orvosokra (5,0%). (25. ábra)

Nem meglepő, hogy ebben a tekintetben a *levelező* képzésben résztvevők nagy előnyben vannak, közülük tízből kilencnek (89,9%) volt főállása, szemben a nappalisok 14,4%-ával.

Ugyanez a helyzet a finanszírozási forma esetében is, a volt *költségtérítéssel* hallgatók javára (84,0%) az *államilag támogatottakhoz* képest (23,6%).

A *nemek* szerinti megoszlás teljesen átlagos, a különbség nem éri el az egy százalékpontot.

Munkához jutni legnagyobb arányban (27,3%) személyes ismeretség, kapcsolat segítségével lehetett, de nem sokkal marad el ettől az álláshirdetésre jelentkezés (21,6%) és a munkáltató megkeresése (20,1%) sem. Korábbi munkaerő-piaci kapcsolatai révén helyezkedett el további 14%. Nem nagyon lehet számítani arra, hogy a végzett szakembert korábbi gyakorlatának helyén alkalmazzák (7,1%), illetve vállalkozóként is csak nagyon kevesen (3,5%) kezdték a

pályafutásukat. Gyakorlatilag alig segített a tanári ajánlás (2,0%), illetve szinte egyáltalán nem a karrieriroda és az állásbörze (0,4%).

A személyes kapcsolat a művészeknél volt különösen gyümölcsöző (66,7%), munkaerő-piaci kapcsolat viszont náluk nagyarányú (50,0%). Munkáltatókat leggyakrabban az ETK-n végzettek kerestek fel (36,5%), és a közgazdászokat alkalmazták átlag felett (16,7%) korábbi gyakorlati helyükön.

A *nappali tagozaton* végzettekre kevésbé jellemző a munkáltatók felkeresése (10,1%), viszont őket szívesebben alkalmazták korábbi gyakorlati helyükön (15,4%), és nagyobb az esélyük személyes ismeretségre is (31,4%).

A *finanszírozási forma* és a *nemek* szerinti bontásban ebben a kérdésben sem tapasztalható eltérés.

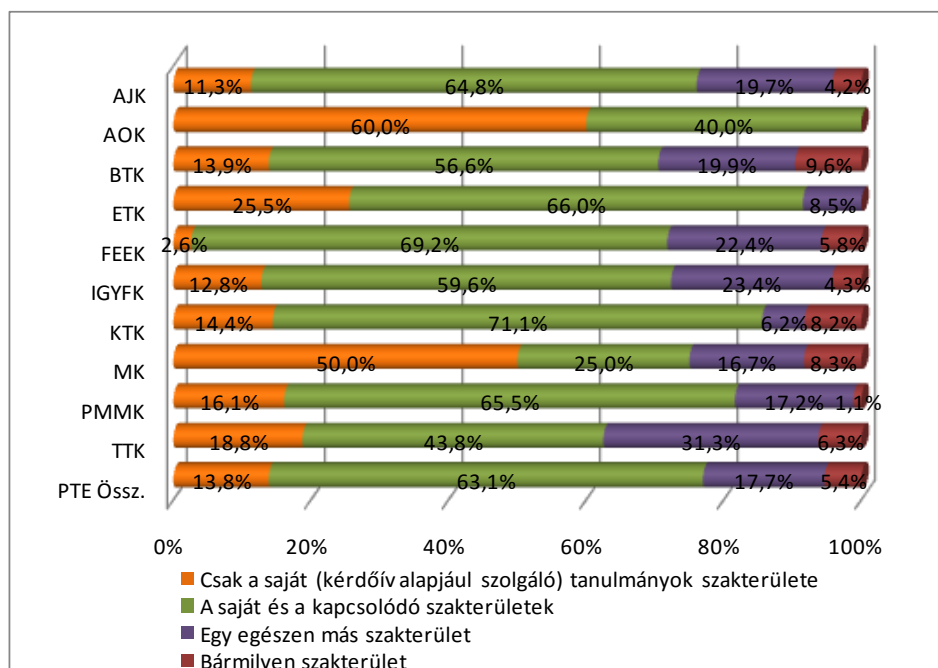
A megkérdezettek 76,9%-a, nyilatkozott úgy, hogy e munkának megfelelt a saját vagy a kapcsolódó szakterülete. Ezen belül csak a saját szakterületén szerzett ismereteket használta 13,8%. A maradék 23,1% olyan tevékenységet folytatott, mely egészen más végzettséget feltételez, illetve olyat, ami bármilyen képzettséggel végrehajtható (5,4%).

A *karok* szerinti bontásból az emelhető ki, hogy nincs olyan orvos, aki szakterületén kívül dolgozott volna, illetve kevés (8,5%) az ilyen volt ETK-n végzett hallgató. Eltérő vagy bármilyen munkája volt átlag felett a TTK-n végzettek 37,6%-ának, a bölcsészek 29,5%-ának és a FEEK-en végzettek 28,4%-ának. A számok ezeken a karokon elgondolkodtatóak lehetnek. (26. ábra)

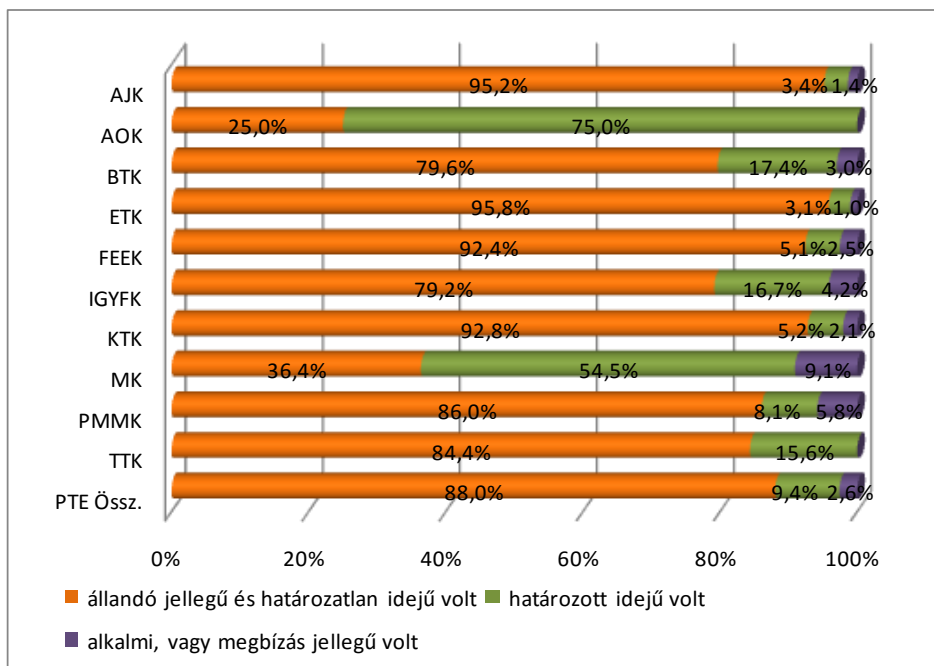
A *nappali tagozatosok* helyzete némileg rosszabb, közülük 27,9% dolgozott szakterületén kívül, szemben a levelezők 21,5%-ával.

A *finanszírozási formák* és a *nemek* között ebben a kérdésben szinte semmilyen különbség nem mutatható ki.

26. ábra: Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg leginkább ennek a munkának? (Kari bontás) (n=838)

27. ábra: Ennek a munkaviszonynak a jellege (Kari bontás) (n=844)

Az abszolutórium megszerzésekor a munkával rendelkezők (844 elemszámú a minta) 88,0%-a állandó és határozatlan idejű munkaviszonyt tudhatott a magáénak, 9,4% esetében a szerződés határozott időre szólt, és csupán 2,6% dolgozott alkalmilag.

Az általános tendenciával szemben merőben más az orvosok és a művészek helyzete. Náluk sokkal inkább a határozott idejű munkaviszony fordult elő (75,0% és 54,5%). (27. ábra)

A *nappali tagozaton* végzettekre is jellemzőbb a határozott idejű foglalkoztatás, mint a levelezősökre (27,4%, illetve 4,9%). Ez feltehetően a korábbi alkalmazással és a nagyobb gyakorlattal függ össze.

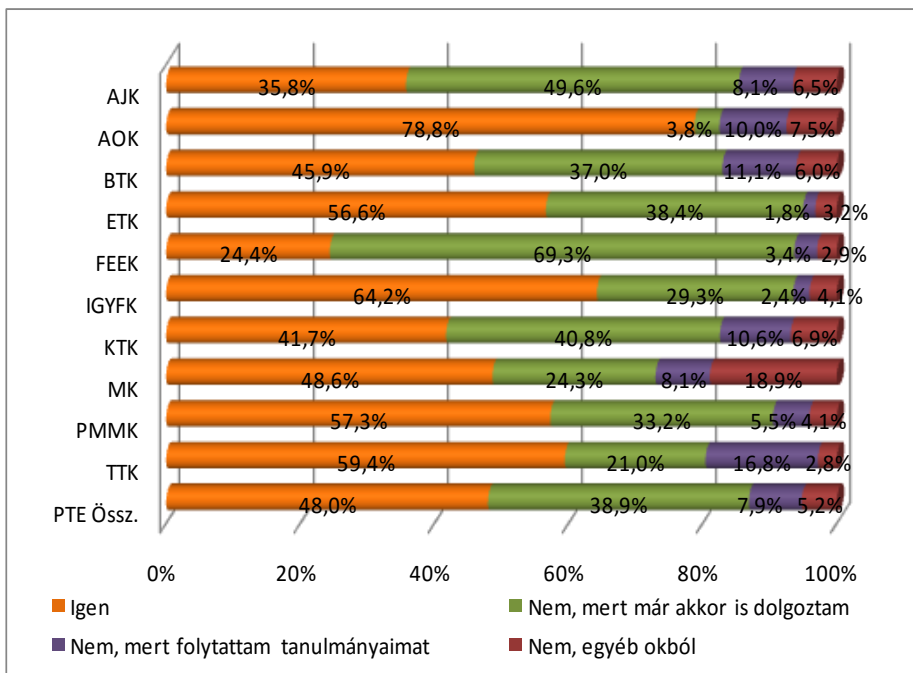
Valószínűleg ugyanezzel magyarázható az *államilag finanszírozottak* és a *költségtérítések* közötti különbség is (15,5% és 5,6%), míg a *nők* és a *férfiak* helyzete teljesen megegyezik.

Álláskeresés – munka az abszolutórium megszerzése után

A megkérdezettek közel fele (48,0%) válaszolta, hogy az abszolutórium megszerzése után közvetlenül keresett munkát.

Az álláskeresés jelentősen átlag felett jellemző az orvosokra (78,8%), az IGYFK-n (64,2%) és a TTK-n (59,4%) végzettekre. A FEEK volt hallgatói közül kevesen kerestek munkát (24,4%), feltehetően azért, mert 77,13%-uk már dolgozott. A továbbtanulási arány a volt TTK-sok esetében a legmagasabb (16,8%), míg minden ötödik művész (18,9%) jelölt meg egyéb okot a nemleges válaszhoz. (28. ábra)

28. ábra: Közvetlenül az abszolutórium megszerzése után keresett-e munkát? (Kari bontás) (n=1 907)

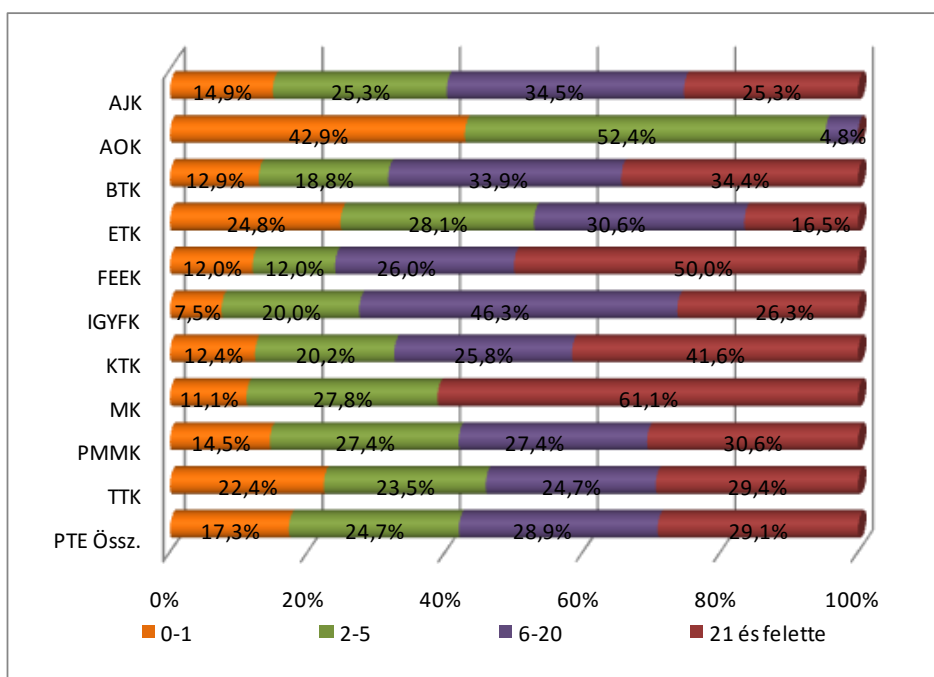

Nagy az eltérés a *tagozatok* mentén. A nappalisok lényegesen nagyobb arányban kerestek munkát, mint dolgoztak (66,8% és 14,9%), míg a levelezősöknél fordított a helyzet (19,0% és 75,8%).

Pontosan ugyanilyen különbség tapasztalható az *államilag finanszírozottak* (62,2% és 21,7%), illetve a költségtérítésesek (21,0% és 72,2%) összevetésében.

A *nem* szerinti bontásban nincs eltérés egyetlen esetben sem.

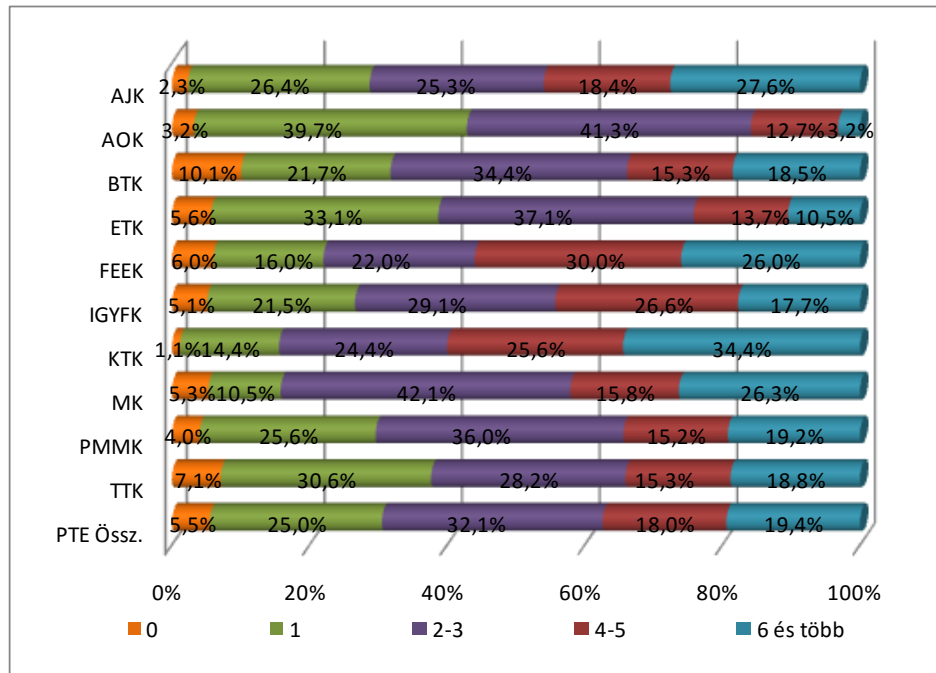
29. ábra: Hány munkáltatónál próbálkozott állásért? (Kari bontás) (n=903)

Az előző kérdésre igen választ adók közül 17,3% egy, 24,7% kettő-öt, 28,9% hat-húsz, és 29,1% annál is több munkahelyen kísérelt meg állást szerezni magának. Ez átlagosan körülbelül 24 próbálkozást jelentett, és mivel a teljes minta közel feléről van szó, nem utal könnyű keresésre. A medián 10, a szórás 40, és volt olyan megkérdezett, aki több száz alkalmat jelölt meg. (29. ábra)

A tagozat, a finanszírozási forma és a nem változói mentén nincsenek említésre méltó különbségek.

30. ábra: A munkakeresés során hányszor hívták állásinterjúra? (Kari bontás) (n=911)

Megkérdezetteinket lényegesen kevesebb alkalommal hívták be interjúra vagy vették fel velük a kapcsolatot a potenciális munkaadók, mint ahány helyen próbálkoztak. Egyáltalán nem jutott el a kontaktusig 5,5%, egy lehetőséget kapott 25,0%, kettőt-hármat 32,1%, négyet-ötöt 18,0%, annál is többet 19,4%. Az átlag 4, a medián ebben a vonatkozásban 3, a szórás 6, a legtöbb megadott interjú vagy kapcsolat több tízes nagyságrendű. (30. ábra)

3. táblázat: Az abszolutórium megszerzése után hány hónapig kereste első munkáját? (Kari bontás) (n=448)

Kar	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
AJK	5,6	5	2	3,5
AOK	2,6	2	2	1,0
BTK	4,4	3	3	3,0
ETK	5,4	4	2	5,8
FEEK	6,5	5	4	5,8
IGYFK	5,7	6	6	3,2
KTK	4,3	4	2	2,5
MK	4,1	3	2	2,8
PMMK	5,5	3	2	5,7
TTK	5,6	5	6	3,6
PTE Össz.	5,0	4	2	4,0

Az átlagos keresési idő 5, a medián 4, a szórás is 4 hónap.

A *karok* között itt nincs több hónapos különbség, egyedül az orvosok emelkednek ki kedvező negyedéves átlagukkal. (3. táblázat)

A *levelezők* 7 hónappal az ellenkező végletet képviselik, erősítve az eddig már többször tapasztalt hátrányukat.

A *finanszírozási formák* és a *nemek* közötti megoszlás nem produkál eltérést, pontosan az átlagot mutatja.

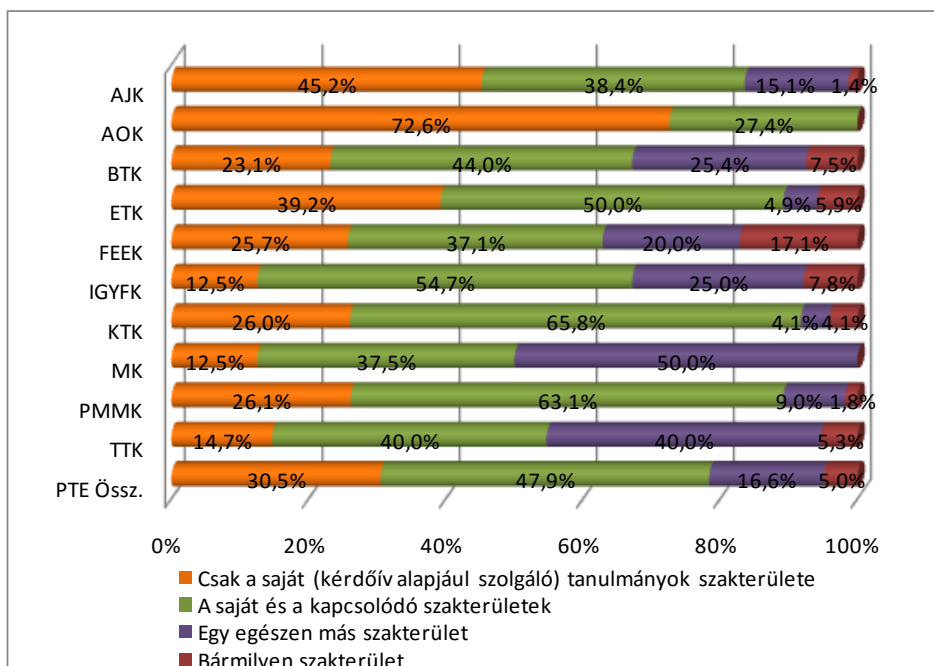
Az abszolutórium birtokában munkához jutni legnagyobb arányban most már álláskeresés alapján lehetett (34,5%). A személyes ismeretség, kapcsolat segítségével továbbra is jelentős (24,5%), de nem sokkal marad el ettől a munkáltató megkeresése (20,1%) sem. Korábbi munkaerő-piaci kapcsolatai révén helyezkedett el további 4,3%, ami jelentős csökkenés a korábbiakhoz képest. Nem nagyon lehet számítani továbbra sem arra, hogy a diplomást gyakorlatának helyén alkalmazzák (7,8%), illetve vállalkozóként is csak nagyon kevesen (1,2%) próbálkoztak. Gyakorlatilag alig segített a tanári ajánlás (2,8%), illetve az intézményi karrieriroda és az állásbörze (1,9%).

A *nappali tagozaton* végzettekre itt inkább jellemző a munkáltatók felkeresése (32,9%), a *levelezők* pedig jóval nagyobb arányban (46,6%) jelentkeztek álláshirdetésre azokhoz képest, akik már az abszolutórium megszerzésekor is rendelkeztek munkával, viszont személyes ismeretségre közülük csak 15,9% számíthatott, szemben a nappalisok átlagos lehetőségével (25,6%).

Ugyanezek a tendenciák tapasztalhatók az *államilag finanszírozottak* és a *költségtérítések* összevetésében néhány százalékpont eltéréssel.

A *nem* szerinti bontásban ebben a kérdésben sem tapasztalható érdemleges eltérés.

32. ábra: Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban ennek a munkának? (Kari bontás) (n=745)

A válaszok megoszlása némileg változott az abszolutórium megszerzésének időszakához képest. (lásd 26. ábra) A megkérdezettek négyötöde (78,4%) most is úgy nyilatkozott, hogy munkájának megfelelt a saját vagy a kapcsolódó szakterülete. Ezen belül csak a saját szakterületén szerzett ismereteket most már 30,5% használta ezt és a kapcsolódó területeken tanultakat együtt 47,9%. A továbbiakban a kép nem változott: 16,6% olyan tevékenységet folytatott, amelyik egészen más végzettséget feltételez, illetve olyat, ami bármilyen képzettséggel végrehajtható (5,0%).

Továbbra sincs olyan orvos, aki szakterületén kívül dolgozott volna. Eltérő vagy bármilyen munkája volt átlag felett a művészek felének, a TTK-n végzettek 45,3%-ának, a bölcsészek 33,1%-ának és a FEEK-en végzettek 37,1%-ának. Ide számítva az IGYFK volt hallgatóinak 32,8%-át is. (32. ábra)

A tagozatok, a finanszírozási formák és a nemek között ebben a kérdésben sincsenek lényeges különbségek.

Az abszolutórium megszerzése után a megkérdezettek 62,7%-a rendelkezett állandó és határozatlan idejű munkaviszonnyal, 33,5% esetében a szerződés határozott időre szólt, és csupán 3,9% dolgozott alkalmilag. Megnőtt tehát a határozott idejű foglalkoztatás súlya, aminek kedvezőtlen következményei is lehetnek.

Állandó és határozatlan idejű munkaviszony átlag felett a mérnököknél (84,7%), a közgazdászoknál (78,4%) és a jogászoknál tapasztalható, náluk ez értelemszerűen csökkenti a határozott idő részesedését. A két típus közel egyenlően oszlik meg az orvosoknál, a bölcsészeknél, a FEEK és az IGYFK volt hallgatóinál, míg a többi kar az átlagot képviseli. (33. ábra)

A tagozat és a finanszírozási forma mentén csak néhány százalékpontnyi eltérés mutatható ki.

Állandó és határozatlan idejű munkaviszony átlag felett fordul elő a *férfiaknál* (73,6%), határozott idejű pedig a *nőknél* (39,7%), és ez a különbség jelentősnek tartható.

Az eddigi kérdésekben a 2008-ban és a 2010-ben végzetek között olyan eltérés nem mutatható ki, ami bármiben a lehetőségek csökkenésére, a helyzet romlására utalna.

A különbségek általában csak néhány százalékpontot tesznek ki.

33. ábra: Az abszolutórium megszerzése utáni állás milyen jellegű? (Kari bontás) (n=747)

Munkahellyel kapcsolatos adatok

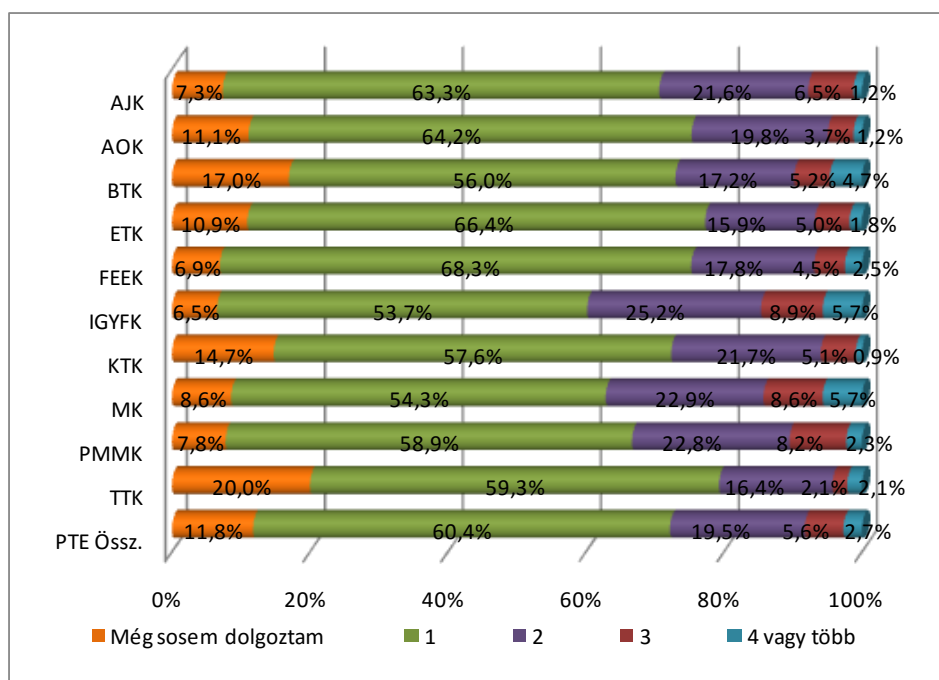
A megkérdezettek 60,4%-a még most is a végzés utáni első munkahelyén dolgozik, 19,5% váltott egyszer és 5,6% kétszer. Az ennél gyakrabban változtatók aránya nem éri el a 3%-ot. Az adatok alapján jelentős munkahelyi mobilitással nem számolhatunk, és ez az álláskeresés sikerességének egyik mutatója is lehet. A fennmaradt 11,7% megoszlik a munkanélküliek, a továbbtanulók, a kismamák stb. között, és így együtt nem tarthatjuk magasnak ezt az értéket.

A *karak* szerinti bontásban átlag felett nem volt még főállású munkahelye a TTK volt hallgatóinak (20,0%) és a bölcsészeknek (17,0%) (igaz, hogy mind a két karnál 20% feletti a jelenleg is képzésben részt vevők aránya, (lásd 22. ábra). (34. ábra)

Ugyanez jellemző a *nappali tagozatosokra* (17,9%) a levelezőkkel szemben (2,3%), és a hátrány az egy munkaviszony esetében is megmarad (52,7% és 72,4%).

A *finanszírozási forma* hasonló különbségeket produkál néhány százalékpontnyi különbséggel az államilag támogatottak és a költségtérítések között, míg a *férfiak* és a *nők* közel azonos értékekkel szerepelnek.

34. ábra: A végzettség megszerzése óta hány főállású munkahelye volt a jelenlegivel együtt?
(Kari bontás) (n=1 889)

A munkanélküliséggel már szembesült válaszadók négyötödének (79,1%) eddigi pályafutása alatt egy ilyen időszaka volt (az első munka előtti időszak), kétszer találkozott vele 16,5%, és 4,4% ennél többször. Az állástalan időszakok átlaga 1,3, a medián 1, a szórás is 1, míg a legmagasabb szám 15.

Ebben az almintában egyetlen orvos sem volt többször munkanélküli, átlag felett találhatók viszont az IGYFK és a FEEK végzettjei (34,4% és 31,9%), továbbá a jogászok (30,2%) jelölték meg ezt az alternatívát.

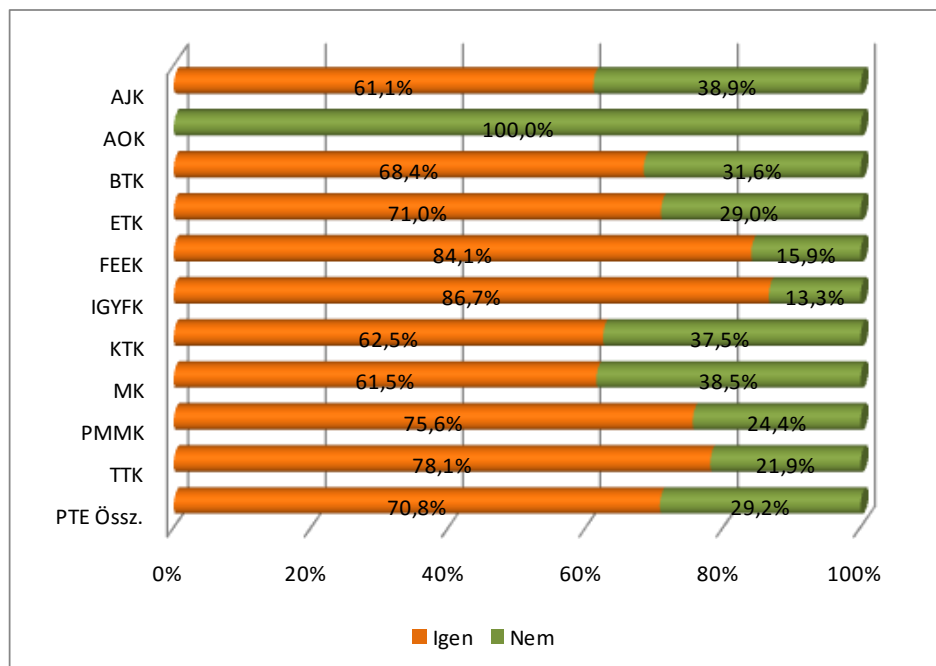
A *tagozat*, a *finanszírozási forma* és a *nem* változói mentén nincsenek érdemleges különbségek.

A munka nélkül töltött időszakok hossza három csaknem egyforma szakaszra osztható: a megkérdezettek 34,2%-a legfeljebb negyed évig, 29,6%-a fél és egy év között, 36,2%-a egy évnél tovább nem rendelkezett állással. Az átlagos munkanélküli időszak 6,6, a medián 5, a szórás 5,7 hónap, a maximum 2 év.

Fél évnél tovább egyetlen orvos sem volt munka nélkül, ők az átlagtól lefelé térnek el (3 hónap) a közgazdászokkal együtt (5 hónap), és leghosszabb ideig kellett állást keresniük a FEEK volt hallgatóinak (9 hónap).

A *levelezősök* szintén rosszabb helyzetben voltak (9 hónap), és ugyanez jellemezte a *költségtérítések* is (8 hónap), míg a *férfiak* és a *nők* között csak egy hónap az eltérés (6 és 7 hónap).

35. ábra: Volt ezek közt regisztrált munkanélküli időszak? (Kari bontás) (n=623)

A munkanélküliek mintegy kétharmada (70,8%) regisztráltta magát valamelyik ilyen időszakban.

Az orvosok ezzel a lehetőséggel nem éltek, kevésbé a bölcsészek (68,4%), a közgazdászok (62,5%), a művészek (61,5%) és a jogászok (61,1%), leginkább pedig a FEEK és az IGYFK végzettjei (84,1% és 86,7%). (35. ábra)

Átlag felett regisztráltak a *levelezők* (81,4%) és a *költségtérítések* (76,3%), illetve némileg alatta a *férfiak* (67,5%).

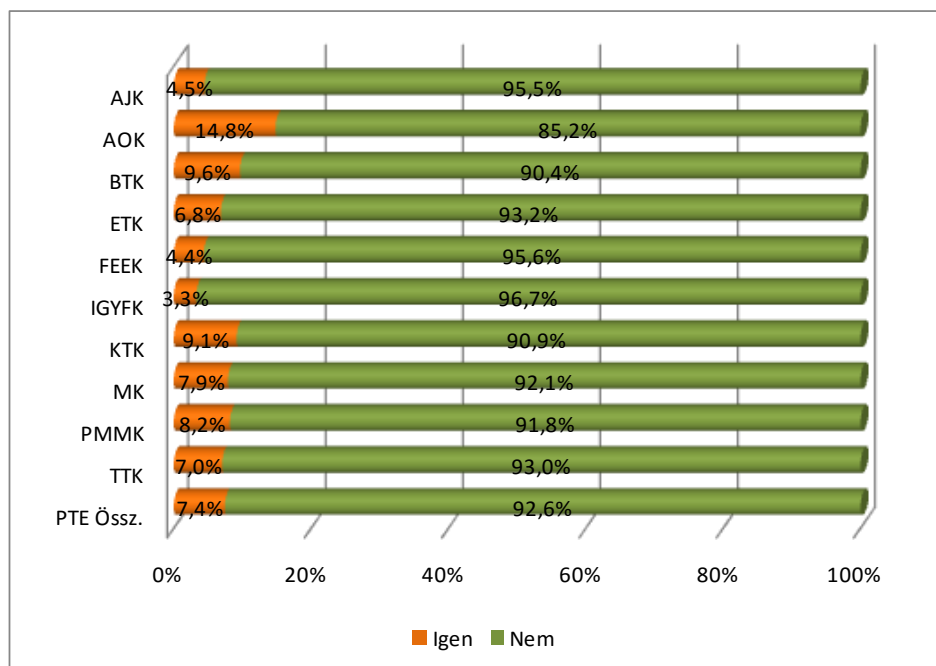
Külföldi munkavégzés

Megkérdezetteinkről nem állítható, hogy tömegesen próbáltak volna szerencsét külföldön, csupán a válaszolók 7,4%-a dolgozott határainkon kívüli munkahelyen a végzést követően.

Ezzel a lehetőséggel kétszeres gyakorisággal csak az orvosok éltek (14,8%), és alig a FEEK (4,4%) és az IGYFK (3,3%) volt hallgatói. (36. ábra)

Átlag alatt dolgoztak külföldön a *levelezősök* (4,3%) és a *költségtérítések* (4,4%), míg a *férfiak* és a *nők* között nincs különbség.

36. ábra: A kérdőív alapjául szolgáló felsőfokú végzettség megszerzése után dolgozott-e külföldön? (Kari bontás) (n=1 903)

Az országon kívüli munkavállalások száma az esetek kétharmadában (67,2%) egy, egyharmadában (32,8%) kettő vagy annál több alkalommal történt. Az átlag 1,8, a medián 1, a szórás 2, a legszámasabb megjelölt alkalom 15.

A több alkalommal végzett külföldi munka átlag feletti a FEEK volt hallgatóinál (75,0%), a mérnököknél (55,6%) és a művészeknél (50,0%), és legritkábban a jogászoknál fordul elő (18,2%).

Az egyszeres munkavállalás inkább a nappali tagozaton végzettekre (71,3%), a többszörös a levelezőkre (48,4%) jellemző.

A *finanszírozási forma* nem produkál figyelemre méltó eltérést.

A *férfiak* kétszeres gyakorisággal (44,4%) dolgoztak többször is a határon túl a nőkhöz viszonyítva (25,0%).

A külföldön korábban dolgozók 57,4%-a nyilatkozott úgy, hogy ez a munka kapcsolódott felsőfokú végzettségéhez, és ezen belül teljes mértékű megfelelést jelölt meg a válaszadók harmada (32,7%). Közel fele (42,6%) olyan tevékenységet folytatott, amelyik egyáltalán nem igényelte képzettségének használatát. Ez a viszonylag magas érték valószínűleg egzisztenciális, személyes, illetve egyéb motivációval magyarázható.

A *karok* szerinti bontásból az emelhető ki, hogy nincs olyan orvos, aki ne használta volna külföldön a végzettségét, és részben is csak 8,3%. A saját képzettséget nem igénylő munka a volt TTK-sok (70,0%), a bölcsészek (57,5%) és a FEEK egykori hallgatói körében (55,6%) a leggyakoribb. Érdekes, hogy a részbeni kapcsolódást mennyire nagy arányban (75,0%) jelölték meg az ETK végzettjei.

A *nappali* tagozatosok helyzete némileg rosszabb, közülük 44,0% dolgozott szakterületén kívül, szemben a *levelezők* 37,5%-ával.

Ugyancsak kedvezőtlenebb a *költségtérítések* helyzete az *állami finanszírozottakéhoz* képest (55,2% és 39,0%), míg a *férfiak* és a *nők* aránya alig tér el az átlagtól.

A 2008-ban és a 2010-ben végzettek között olyan eltérés továbbra sem mutatható ki, amiből a lehetőségek csökkenésére, a helyzet jelentősebb romlására következtethetnénk.

Jelenlegi munkaerő-piaci helyzet

A 2010-ben végzettek közül mintegy 8%-kal többen (10,0%) tanulnak jelenleg is nappali tagozaton. Legmagasabb arányban mindkét évfolyam végzettjei alkalmazotti státuszban dolgoznak. A három éve végzettek között a munkanélküliek aránya az országos átlag alatt van, csupán 5%, a 2010-ben végzettek magasabb aránya (12,4%) az első álláskeresőssel töltött időszaknak tudható be.

A jelenleg nappali tagozaton tanulók legmagasabb arányban a TTK-n (18,3%), KTK-n (16,7%) és a BTK-n (15,7%) találhatóak a frissen végzeteknél. A vállalkozási kedv az MK volt hallgatói között kiemelkedő mindkét évfolyam tekintetében (26,7% és 14,3%). Az ÁOK-n három éve végzeteknél nem találunk munkanélkülit, és itt a legmagasabb (11,8%) a GYES-en, GYED-en lévőek aránya.

4. táblázat: A 2008-ban 2010-ben végzettek közül, ha alkalmazott, milyen beosztásban dolgozik? (Kari bontás) (n=1 449)

Kar/ Beosztás	Felsővezető		Középvezető		Alsó vezető		Beosztott diplomás		Beosztott nem diplomás foglalkozás		Összesen	
	2008	2010	2008	2010	2008	2010	2008	2010	2008	2010	2008	2010
AJK	6,0%	0%	15,0%	5,3%	7,5%	1,3%	57,1%	73,3%	14,3%	20,0%	100%	100%
AOK	0%	0%	0%	0%	3,8%	0%	96,2%	100%	0%	0%	100%	100%
BTK	7,2%	5,9%	4,8%	3,9%	4,8%	3,3%	76,8%	62,1%	6,4%	24,8%	100%	100%
ETK	1,2%	1,0%	11,1%	8,3%	1,2%	1,0%	70,4%	62,5%	16,0%	27,1%	100%	100%
FEEK	4,1%	7,7%	18,4%	9,2%	2,0%	6,2%	51,0%	55,4%	24,5%	21,5%	100%	100%
IGYFK	0%	0%	6,1%	6,0%	4,1%	2,0%	73,5%	56,0%	16,3%	36,0%	100%	100%
KTK	4,8%	5,3%	4,8%	6,4%	11,1%	4,3%	69,8%	64,9%	9,5%	19,1%	100%	100%
MK	0%	0%	11,1%	0%	0%	0%	66,7%	45,5%	22,2%	54,5%	100%	100%
PMMK	2,7%	0%	12,6%	7,5%	5,4%	10,4%	65,8%	56,7%	13,5%	25,4%	100%	100%
TTK	0,0%	1,6%	10,8%	4,8%	5,4%	3,2%	62,2%	54,8%	21,6%	35,5%	100%	100%
PTE Össz.	3,8%	2,9%	10,7%	5,7%	5,1%	3,5%	66,4%	63,5%	14,1%	24,3%	100%	100%

Az alkalmazotti státuszban dolgozók között felsővezetőt alig találunk (3,4%), közép és alsó szinten is csak 12,4% irányít. Beosztott diplomásként 65,0% tevékenykedik, és elgondolkodtató, hogy minden ötödik válaszadó (19,2%) végzettségénél alacsonyabb szintű munkakörben található.

Gyakorlatilag valamennyi orvos beosztott diplomás, felső szintű vezető köztük és a művészek között egyáltalán nincs, ami magyarázható a pályafutás kezdete mellett a szakma jellegével is. Képzettségüket nem feltételező munkakörben kiemelkedően magas arányban dolgoznak a művészek (40,0%) és a TTK egykori hallgatói (30,3%). A 2008-ban és 2010-ben végzettek közötti különbségek vizsgálatakor megállapítható, hogy a vártan megfelelően csökken a beosztott

diplomás és beosztott nem diplomás foglalkoztatottság aránya az idő előrehaladtával. (4. táblázat)

A *levelezők* között némileg több a vezető és kevesebb a beosztott, mint a nappalisoknál. Az alacsonyabb szintű foglalkoztatásnál nincs eltérés.

Ugyanez a kép a *finanszírozási forma* esetében is a költségtérítések szempontjából, míg a *férfiak* és a *nők* között ebben a kérdésben sincs érdemleges eltérés.

Az állástalanok harmada (34,0%) legfeljebb negyed éve, több mint fele (55,3%) egy évig terjedően, 10,6%-a ennél hosszabb ideje van munka nélkül, és ez az utóbbiak esetében hosszúnak tartható. Az átlag 7,3, a medián 5 hónap, a szórás fél év.

A *kar* szerinti összevetésben a legjobb helyzetben megint az orvosok vannak egy hónapos időtartammal, másrésről átlag feletti a munka nélkül töltött idő a TTK volt hallgatóinál és a mérnököknél (10 és 9 hónap).

A *tagozat*, a *finanszírozási forma*, és a *nem* szerinti vizsgálat itt sem mutat számottevő eltérést.

A munkanélküliek többsége, 93,7%-a keres állást, és csupán 6,3% nem, tehát a kényszer és a motiváltság egyértelmű.

Minden orvos, jogász és mérnök keres munkát, a művészeknek csak a fele, a többi kar rendre az átlagot jeleníti meg.

A *levelező tagozaton* végzett állástalanok szintén kivétel nélkül munkakeresők, a nappaliak 8,7%-a nem, míg a finanszírozási forma és a nem szerinti megoszlás teljesen átlagos.

A GYES-en, GYED-en lévők több mint kétharmadának (69,1%) van főállású munkaviszonya, 39,1% nem rendelkezik ilyennel, bár ez csak 27 főt jelent. Ez olyan alacsony szám, amit már nem érdemes részleteiben értelmezni.

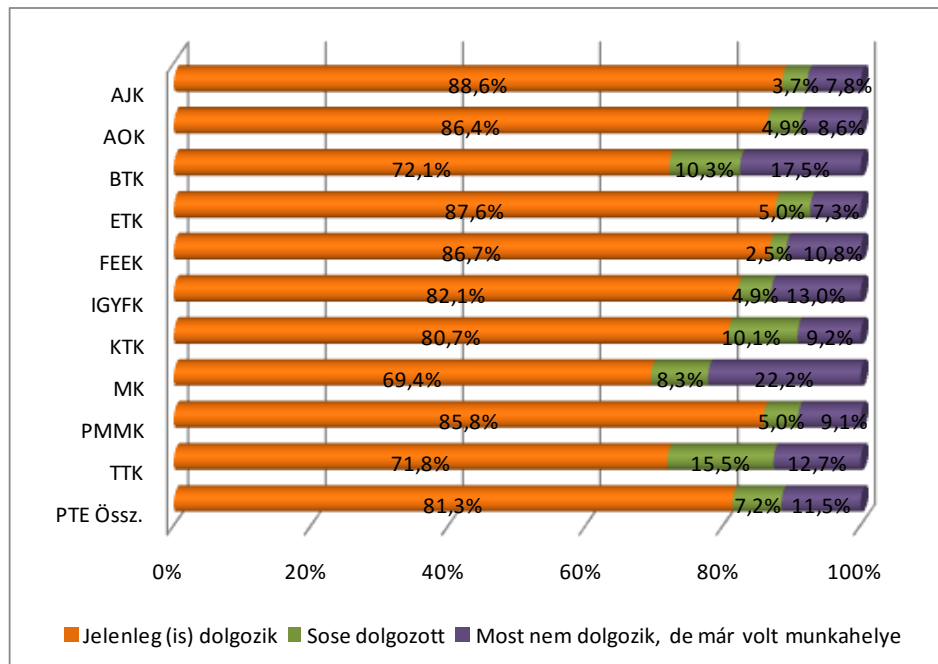
A teljes minta négyötöde (81,3%) dolgozik jelenleg, 11,5% most nem, de már volt állásban, míg 7,2% sohasem rendelkezett munkaviszonnyal. Ez az utóbbi összesen 18,7% az állástalanokon kívül természetesen magába foglalja a továbbtanulókat és az inaktívakat is, így nem tarthatjuk feltétlenül magasnak.

A sem most, sem korábban nem dolgozók aránya magas a művészeknél (30,5%), a TTK végzettjeinél (28,2%) és a bölcsészeknél (27,8%). (Ezeknél a karoknál 20% feletti a jelenleg is képzésben részt vevők aránya). A többi kar értéke átlagos vagy néhány százalékponttal elmarad attól. (37. ábra)

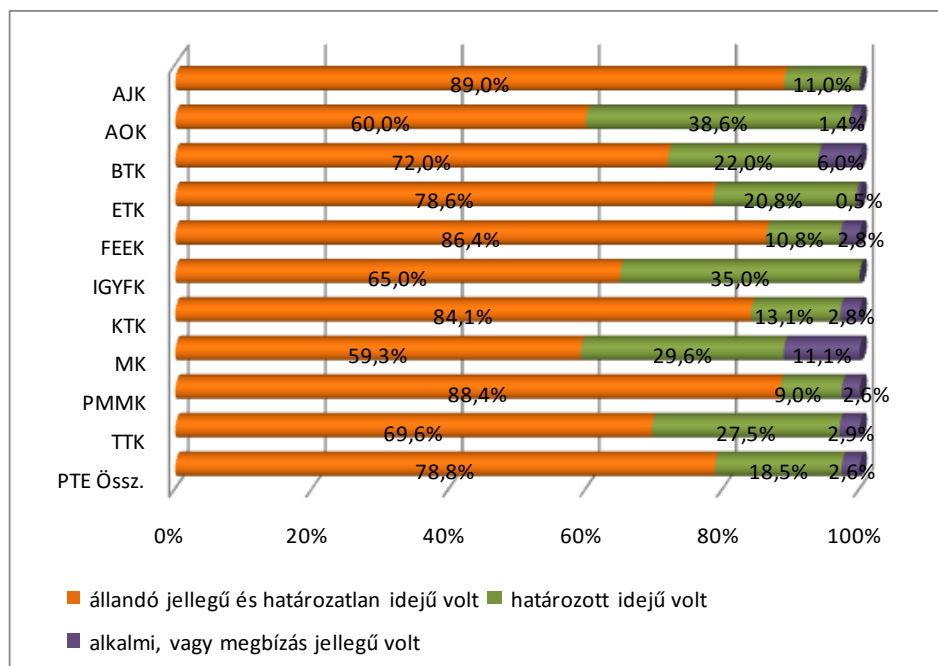
Nem meglepő, hogy a *nappali tagozaton* végzettek között gyakrabban (24,2%) találunk olyanokat, akik még soha sem dolgoztak, mint a *levelezőknél* (10,0%).

A fenti tendenciát találjuk az *államilag finanszírozottak* (21,5%) és a *költségtérítések* (12,1%) összehasonlításában, és kisebb eltéréssel a *nőknél* (20,6%) és a *férfiaknál* (19,2%) is.

37. ábra: Jelenleg dolgozik Ön? (Kari bontás) (n=1 901)

38. ábra: A jelenlegi főfoglalkozású munkaviszony jellege (Kari bontás) (n=1 550)

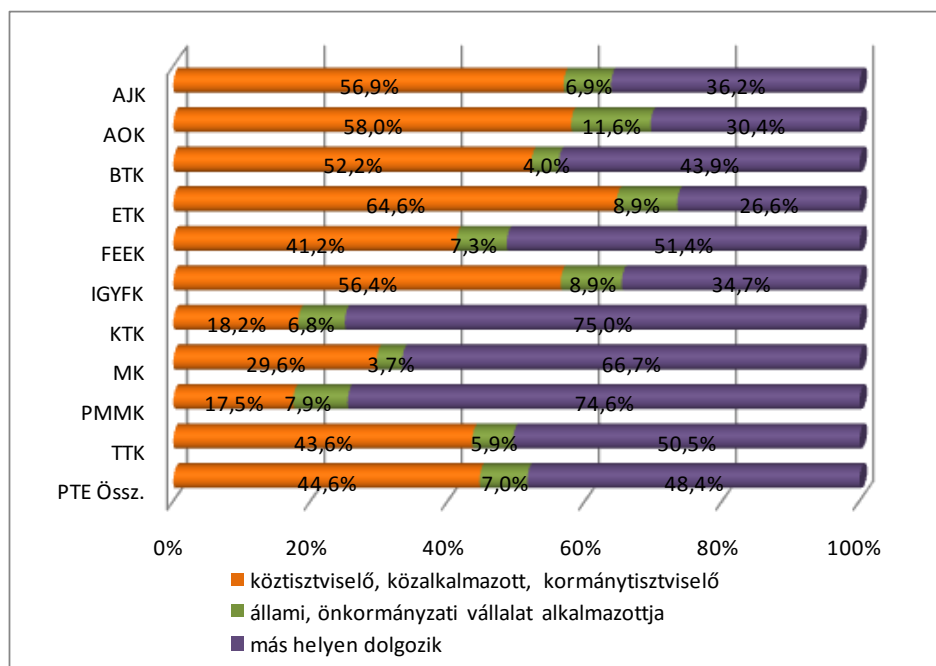
A jelenleg dolgozók 78,8%-a (a minta elemszáma 1 550) állandó és határozatlan, 18,5%-a határozott idejű állással rendelkezik, és gyakorlatilag elhanyagolható (2,6%) az alkalmi vagy megbízásos munkaviszony aránya. Az abszolutórium megszerzése utáni helyzethez képest csaknem 20%-kal nőtt az állandó és határozatlan idejű foglalkoztatás a határozott rovására, ami pozitív diplomásaink szempontjából. Az alkalmi vagy megbízásos jelleg is csökkent, igaz csak egy százalékkal.

Határozott idejű munkaviszony jelentősen az átlag felett van az orvosoknál (38,6%) és az IGYFK volt hallgatóinál (35,0%), kisebb mértékben a TTK végzettjeinél és a művészeknél tapasztalható. (38. ábra)

A *levelezőknél* alacsony (7,2%) a határozott idejű foglalkoztatás részesedése a nappalisokhoz (27,2%) viszonyítva, ami nem meglepő.

Hasonló különbséget produkál a finanszírozási forma a költségtérítések (8,6%) és az államilag támogatottak (23,9%) összevetésében, valamint ilyen a férfiak (13,5%) és a nők (21,3%) viszonya is.

39. ábra: A jelenlegi főfoglalkozási munkaviszony fajtája (Kari bontás) (n=1 551)

Közzszolgálati jogviszonyban áll a válaszadók közel fele (44,6%), állami vállalat alkalmazottja 7,0%, a további 48,4% más helyen, feltehetően a magánszektorban dolgozik.

A szakma jellege indokolja, hogy a piaci szférában átlag felett helyezkedtek el a kögazdászok (75,0%), a mérnökök (74,6%), a művészek (66,7%), és jelentősen alatta az orvosok (30,4%), valamint az ETK volt hallgatói (26,6%). Nagyon érdekes viszont a bölcsészek vártnál nagyobb arányú (43,9%) jelenléte a magánvállalatoknál, ami a diploma hasznosításának egy új lehetőségére utal. (39. ábra)

Nagyobb arányban található a nem állami cégeknél a *nappali tagozaton* végzettek, mint a *levelezők* (55,1% és 39,6%), illetve a *férfiak a nőkhöz* képest (55,0% és 44,7%), míg a *finanszírozási forma* nem állít elő érdemleges különbséget.

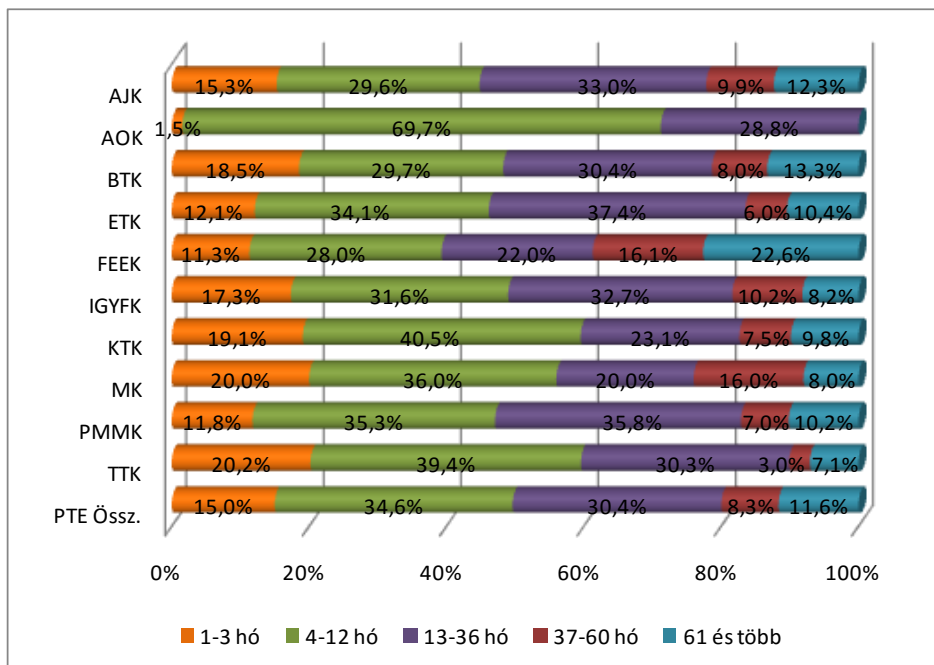
Mostani munkakörében teljesen kezdőnek számít a megkérdezettek 15,0%-a, harmaduk (34,6%) legfeljebb egy évet töltött ott, és majdnem ugyanennyien (30,4%) dolgoznak egy és három év között, míg minden ötödik (19,9%) annál is hosszabb ideje. A munkaviszony hosszának átlaga két év, a medián 13, a szórás 27,1 hónap és a maximum 8 év. (40. ábra)

Az orvosok egy éves értékét magyarázza, hogy náluk nincs levelező képzés, és a leghosszabb munkaviszonnyal a FEEK volt hallgatói (3 év) rendelkeznek átlagosan.

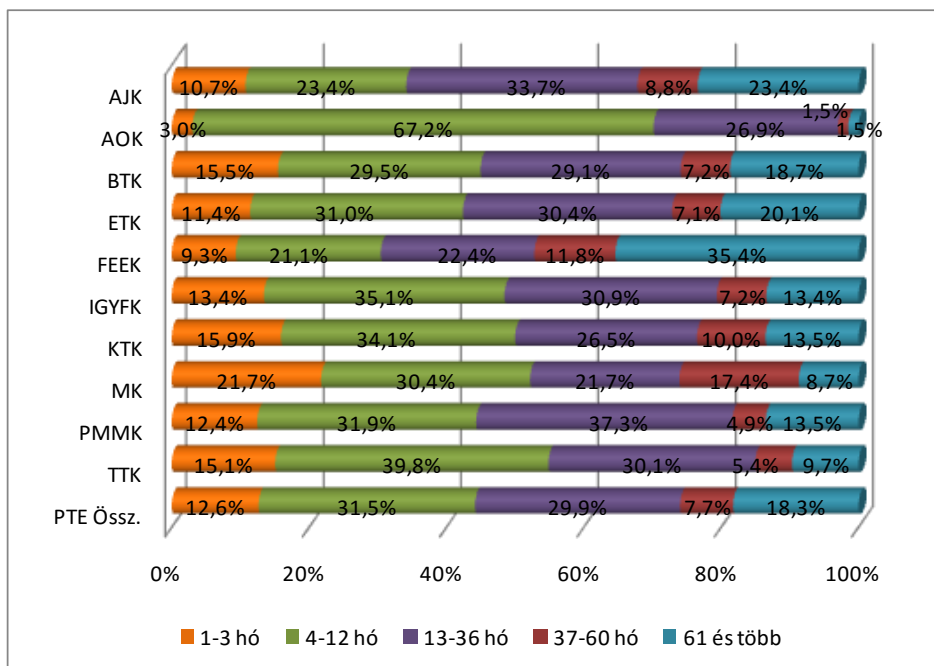
Nem szorul magyarázatra a *tagozatok* közötti eltérés, a levelezők 40 és a nappalisok 14 hónapos foglalkoztatási időtartama mostani állásában.

Ugyanez a helyzet a *költségtérítések* (38 hónap) és az *államilag támogatottak* (18 hónap) összevetésében, míg a *férfiak* és a *nők* átlaga egyformán 2 év.

40. ábra: Hány hónapja tölti be ezt a munkakört jelenlegi munkahelyén? (Kari bontás) (n=1 487)

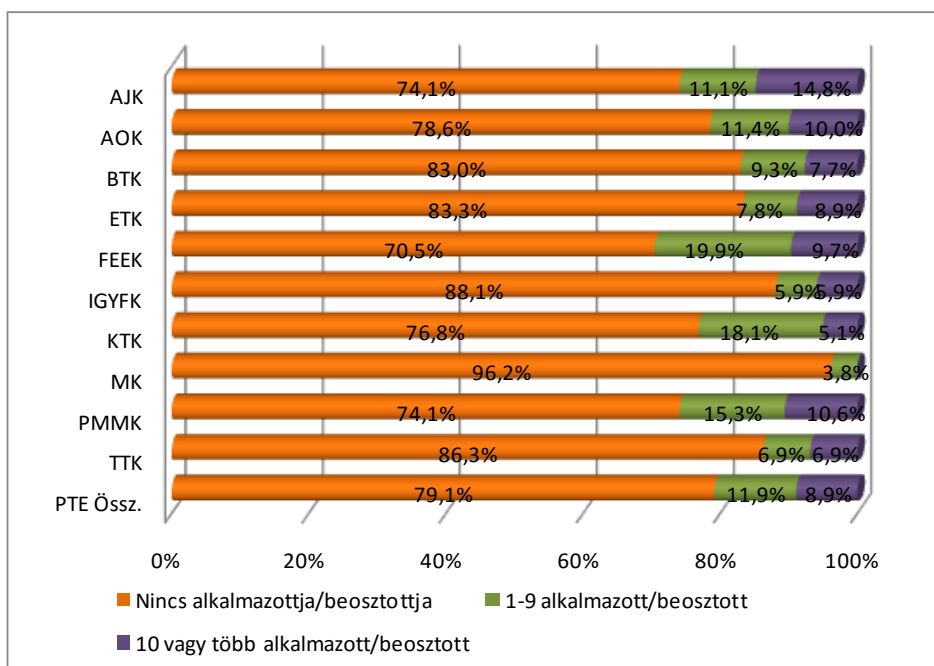
41. ábra: Hány hónapja dolgozik jelenlegi munkáltatójánál? (Kari bontás) (n=1 463)

A jelenlegi munkáltatónál eltöltött idő megoszlása nem sokban tér el az előbbi adatokról. Az átlag itt 30 hónap, a medián 17, a maximum 8 év. Jelentős munkahelyi mobilitás tehát nem volt a diplomázás utáni viszonylag rövid időszakban. (41. ábra)

Változóink szerinti bontásban néhány átlagpontnyi különbséggel a betöltött munkakörhöz hasonló képet tudunk felrajzolni.

42. ábra: Hány alkalmazottja/beosztottja van? (Kari bontás) (n=1 549)

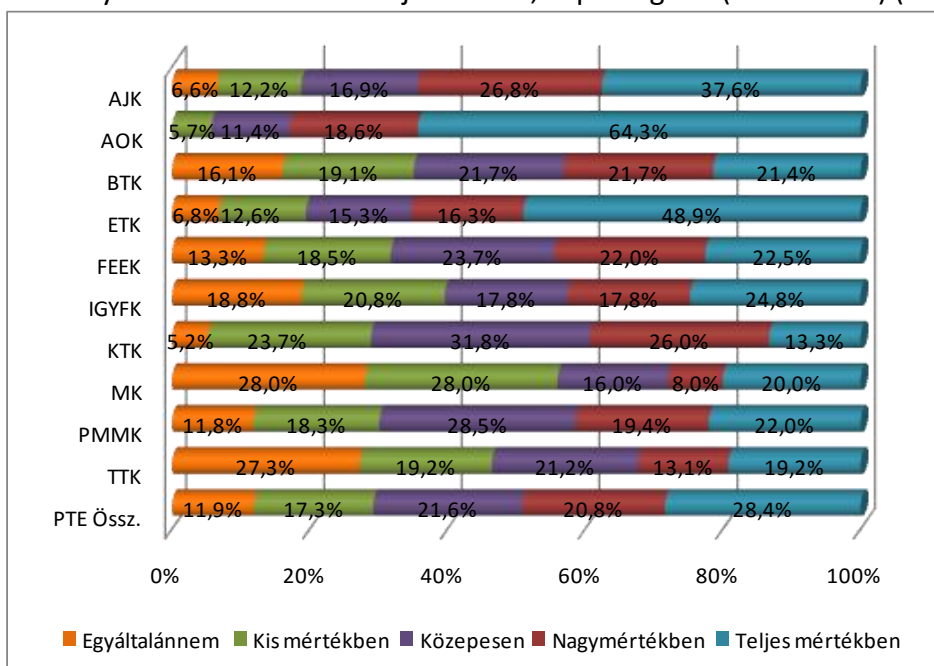

Mint ahogy diplomásaink több mint kétharmada maga is beosztottként dolgozik, természetes, hogy négyötödüknek (79,1%) nincs alárendelt munkatársa, és csak minden tizedik irányít közülük 10 vagy annál több embert (11,9% és 8,9%).

Számottevően átlag felett nincs beosztottja, alkalmazottja a művészeknek (96,2%), és van a FEEK-en végzetteknek (29,6%). (42. ábra)

Nem irányít senkit a nappalisok 86,9%-a szemben a levelezők 62,9%-ával. Pontosán ugyanez mondható el az államilag támogatottokról és a költségtérítésekről (85,5% és 68,3%), illetve kisebb különbséggel a nőkről és a férfiakról is (83,2% és 72,1%).

43. ábra: Milyen mértékben használja tudását, képességeit? (Kari bontás) (n=1 529)

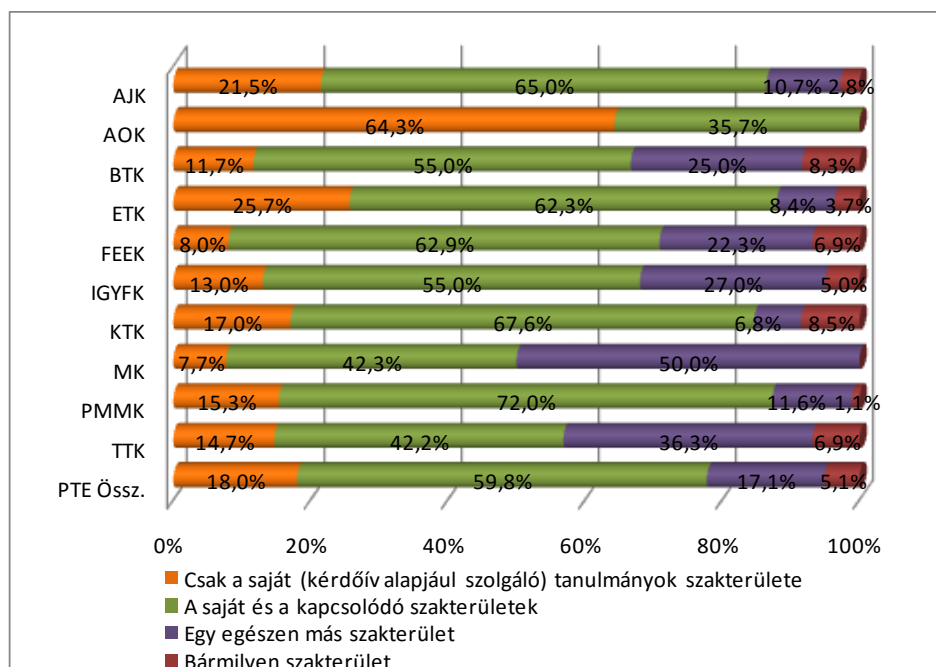

A tudás és a képességek hasznosulásának szubjektív megítélését az iskolában használatos ötfokozatú skálán mértük. Minden tizedik megkérdezett (11,9%) gondolja úgy, hogy képzettségére egyáltalán nincs szükség, és a másik végponton a teljes mértékben alkalmazhatóság aránya 28,4%. Ez kiegészítve a nagymértékű hasznosulással (20,8%) a minta felét teszi ki, míg a fennmaradó 17,2% a kis és 21,7% a közepes mértéket becsülte jelenlegi munkájában, a kép tehát elég tarka. (43. ábra)

Egytől ötös skálán való értékeléssel az átlag 3,4, a medián 3, a szórás 1,4. A karok szerinti bontásból az orvosok (4,4), az egészségügyiiek (3,9), a jogászok (3,8) átlag feletti, a TTK-sok (2,8) és a művészek (2,7) alacsonyabb értéke emelhető ki.

A további változók lényeges eltérést nem mutatnak.

44. ábra: Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban munkájának? (Kari bontás) (n=1 543)

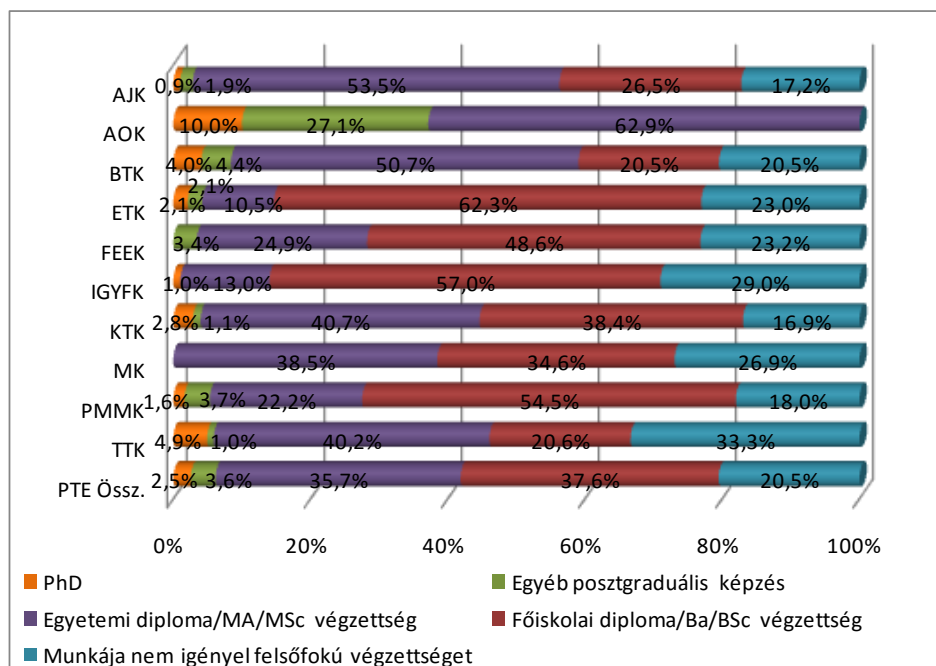
A megkérdezettek 77,8%-a, nyilatkozott most úgy, hogy munkájának megfelel a saját vagy a kapcsolódó szakterülete, és ez pontosan megegyezik az abszolutorium megszerzése idején közölt értékkel. Ezen belül csak a saját szakterületén szerzett ismereteket használja 18,0%. A maradék 17,1% olyan tevékenységet folytat, mely egészen más végzettséget feltételez, illetve olyat, ami bármilyen képzettséggel végrehajtható (5,1%). A tanulmányok megfelelésének arányai e számokat is figyelembe véve semmit sem változtak a korábbiakhoz képest.

A karok szerinti bontásból továbbra is az emelhető ki, hogy nincs olyan orvos, illetve jogász, aki szakterületén kívül dolgozna, illetve kevés (8,4%) az ilyen volt ETK-ás hallgató. Eltérő vagy bármilyen munkája van átlag felett a művészek 50,0%-ának, a TTK-n végzettek 45,2%-ának, a bölcsészek 33,3%-ának és a FEEK-en végzettek 29,2%-ának. A korábbi kedvezőtlen helyzet ezeken a karokon tovább romlott, feltűnően nagymértékben a művészeknél. (44. ábra)

A nappali tagozatosok pozíciója némileg rosszabb, közülük 27,9% dolgozott szakterületén kívül, szemben a levelezők 21,5%-ával.

További változóink mentén ebben a kérdésben jelentős eltérés nem mutatható ki.

45. ábra: Milyen szintű képzettség felel meg legjobban jelenlegi munkájának? (Kari bontás)
(n=1 545)

A jelenlegi állás és képzettségi szint megfelelése között érdekes összefüggés van. Az egyetemi és a főiskolai (MA/BA) szint használhatósága között nincs jelentős eltérés (35,7% és 37,6%), sőt az alacsonyabb végzettség akár jobban is megfelel a követelményeknek. A PhD fokozat (2,5%) és a posztgraduális képzés (3,6%) igen alacsony részesedésén érdemes elgondolkodni, mint ahogy azon is, hogy minden ötödik válaszadó (20,5%) munkája nem igényel felsőfokú képzettséget.

Az egyes szakmák tarka képet mutatnak ebben a kérdésben. Az orvosok csak egyetemi végzettséggel dolgoznak, és náluk van szükség igazán a PhD fokozatra (10,0%) és a posztgraduális képzésre (27,1%), ami valószínűleg szakvizsgához vezet. A főiskolai/BA szintet átlag felett használják az ETK (62,3%), az IGYFK (57,0%) végzettjei, továbbá a mérnökök (54,5%) és a FEEK (48,6%) egykori hallgatói. (45. ábra)

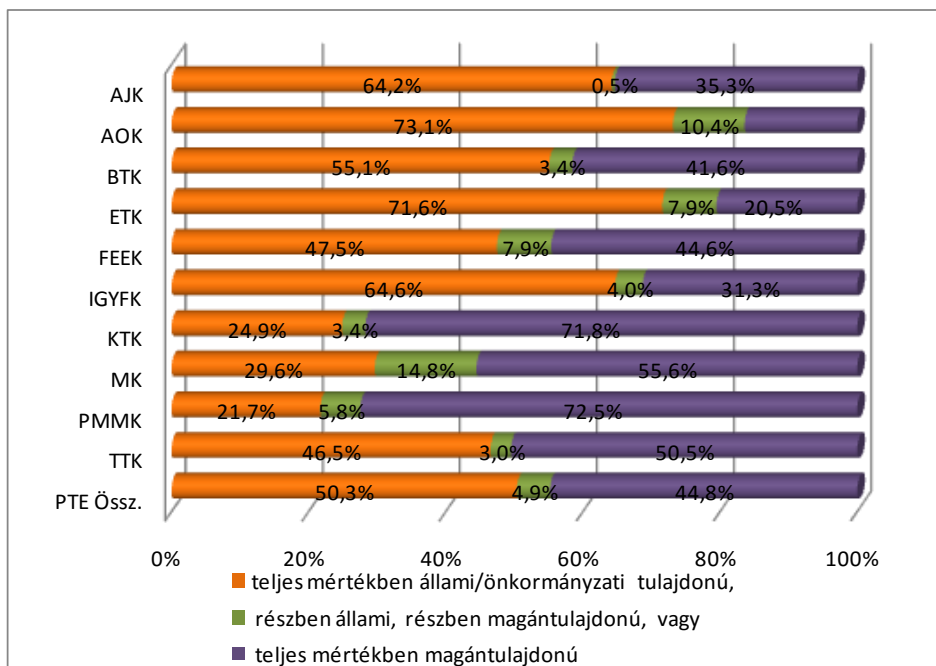
Az egyéb változók szerinti megoszlások itt sem különböznek egymástól.

A munkahely tulajdonosi jogállása szerinti kérdésnél a válaszadók fele (50,3%) teljesen állami/önkormányzati tulajdonú munkahelyen dolgozik, nem sokkal kevesebben (44,8%) találhatóak privát szervezetekben, a „vegyes” típus részesedése 4,9%.

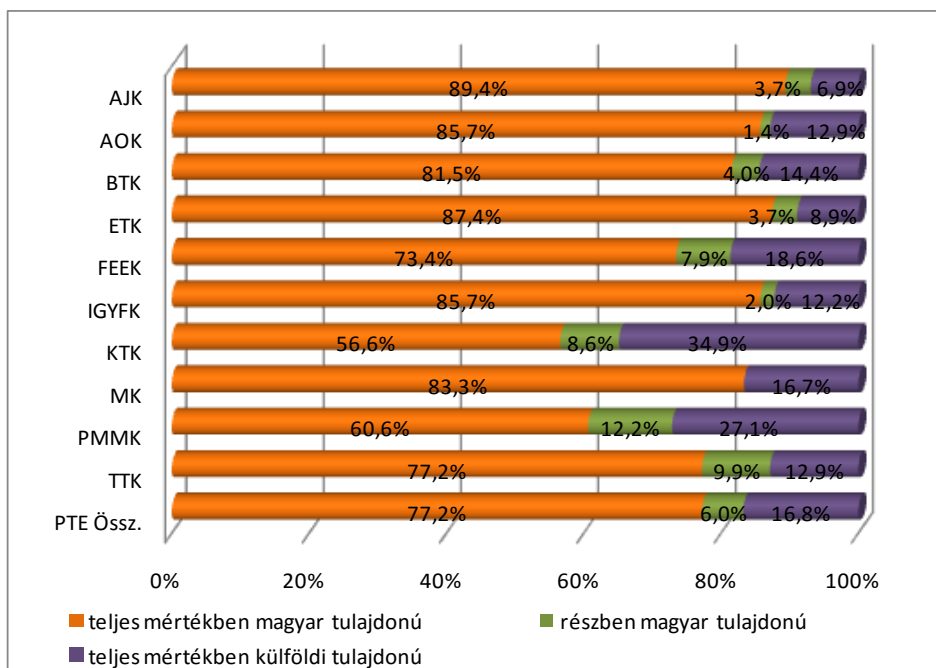
Köztulajdonú álláshelyen dolgozik az orvosok (73,1%), az egészségügyi (71,6%), az IGYFK diplomásai (64,6%) és a jogászok (64,2%) nagyobb része. Másik oldalról a magánszféra foglalkoztatja a mérnökök (72,5%) és a közgazdászok (71,8%) több mint kétharmadát, de talán továbbra is meglepetésre a TTK-n végzettek (50,5%) és a bölcsészek (41,6%) közel felét. (46. ábra)

A *nappali tagozatosok* (52,2%) a magántulajdonú, a levelezők (59,3%) a köztulajdonú munkaszervezetekben tevékenykednek átlag feletti arányban, illetve szinte ugyanez az eltérés a *férfiak* (52,8%) és a *nők* (53,9%) összevetésében, míg a *finanszírozási forma* nem differenciál.

46. ábra: A munkahely köz- és magántulajdoni aránya (Kari bontás) (n=1 538)

47. ábra: A munkahely magyar–külföldi tulajdonú aránya (Kari bontás) (n=1 538)

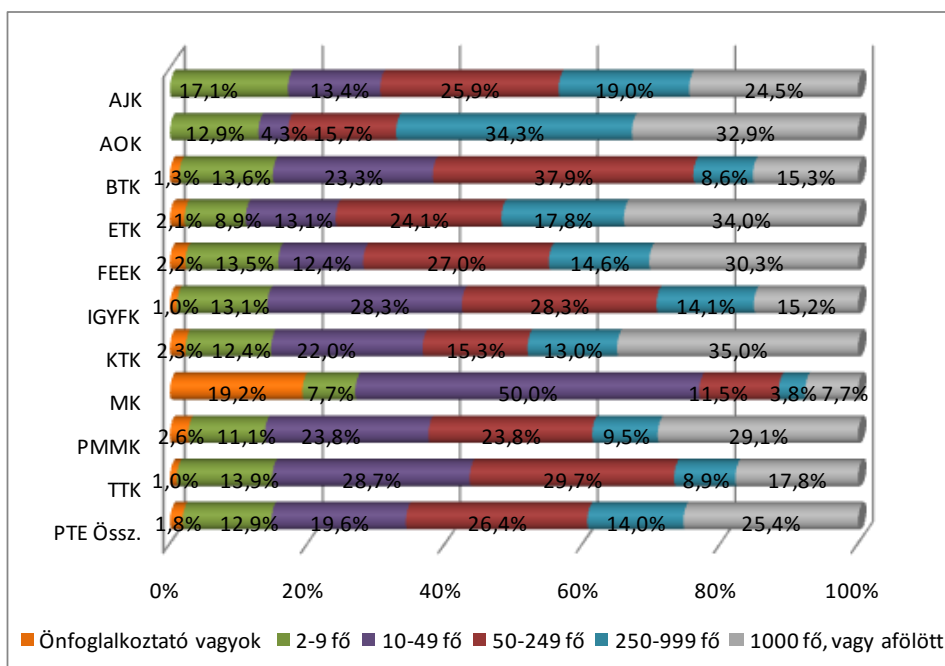

A megkérdezettek csaknem négyötöde (77,2%) magyar tulajdonú állásban van, 16,8% külföldi érdekeltségűben, a fennmaradó 6,0% vegyes típusúban dolgozik.

Teljesen vagy részben külföldi érdekeltségű munkahelyen legnagyobb gyakorisággal a közgazdászok (43,5%) és a mérnökök (39,3%), legritkábban a jogászok (10,6%) és az ETK végzettjei (12,6%) fordulnak elő. (47. ábra)

Lényeges különbséget ebben a kérdésben sem állít elő egyik további változó sem.

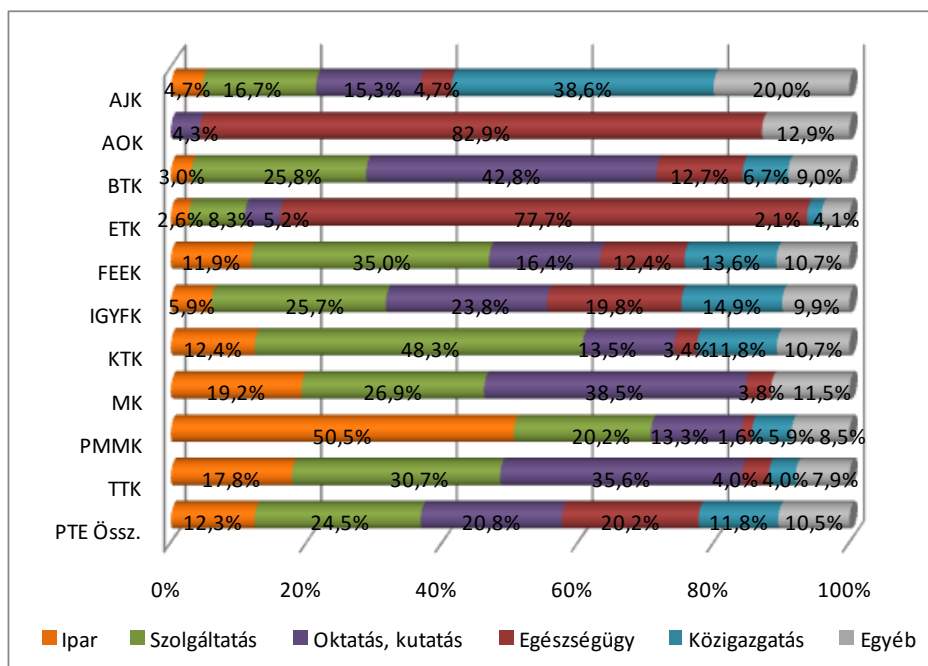
48. ábra: Megközelítőleg hány fő dolgozik a cégénél? (Kari bontás) (n=1 548)

A válaszadók 26,4%-a 50-249 főt, 14,0%-a 250-999 főt, 25,4%-a ezernél is több személyt foglalkoztató cégnél dolgozik, tehát nagy létszámú munkaszervezetben található a végzettek kétharmada (65,7%), 50-nél kevesebb munkatársa van egyharmadának (32,5%), emellett továbbra is elhanyagolható az önfoglalkoztatók aránya (1,8%). (48. ábra)

Markáns különbségeket *változóink* ebben az esetben sem produkálnak.

49. ábra: Munkahelyének ágazata (Kari bontás) (n=1 548)

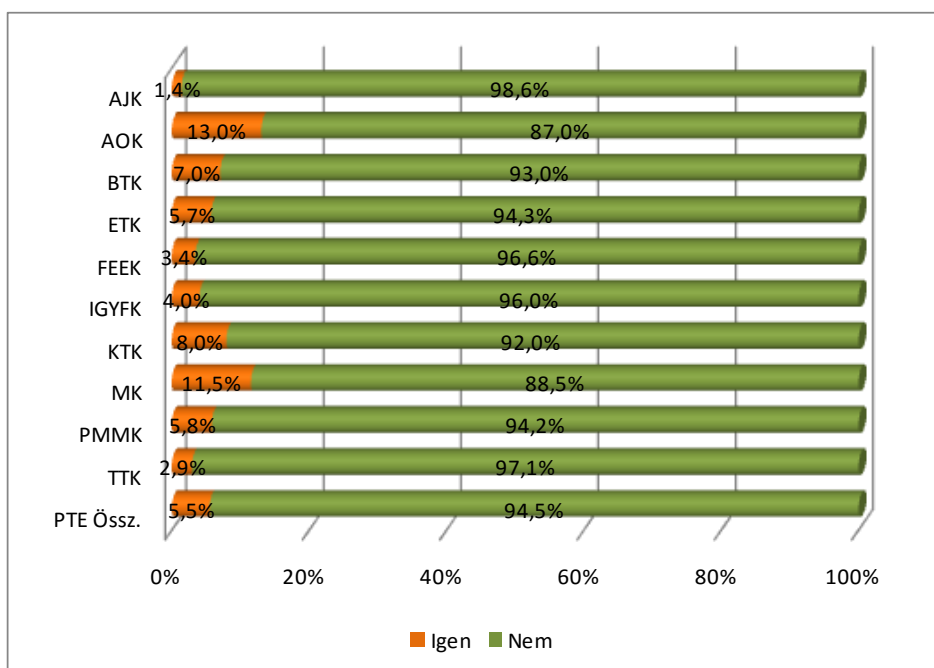

A kérdőívben megadott válaszlehetőségek nagy száma (21) miatt már az alpmegoszlás olyan mértékű, hogy csak hat cellában találunk 5%-nál nagyobb részesedést, beleértve az egyéb kategória 10,5%-át is. Ha összevonunk ágazatokat, a kép értelmezhetőbbé válik. Eszerint a

válaszadók 24,5%-a valamilyen szolgáltatásban, 20,8%-a az oktatásban, kutatásban, 20,2%-a az egészségügyben, 12,3%-a az iparban, 11,8%-a közigazgatásban dolgozik, és 10,5% folytat egyéb tevékenységet.

A kis cellagyakoriságok következtében csupán a kar szerinti bontás mutat jellemző tendenciákat a munkahely ágazati megoszlásában. Az orvosok és az ETK végzettjeinek nagy része az egészségügyben (82,9% és 77,7%), a mérnökök csaknem fele (50,5%) az iparban, a jogászok 38,6%-a a közigazgatásban dolgozik. Oktatói, kutatói pályán átlag feletti arányban található a művészek (38,5%), a bölcsészek (42,8%) és a TTK volt hallgatói (35,6%). A többi szakmánál nincs ennyire jellemző ágazat. (49. ábra)

50. ábra: Munkahelye települése külföldön van? (Kari bontás) (n=1 546)

A munkahelyek 94,5%-a Magyarországon, 5,5%-a külföldön található, tehát itt sem beszélhetünk jelentős mobilitásról.

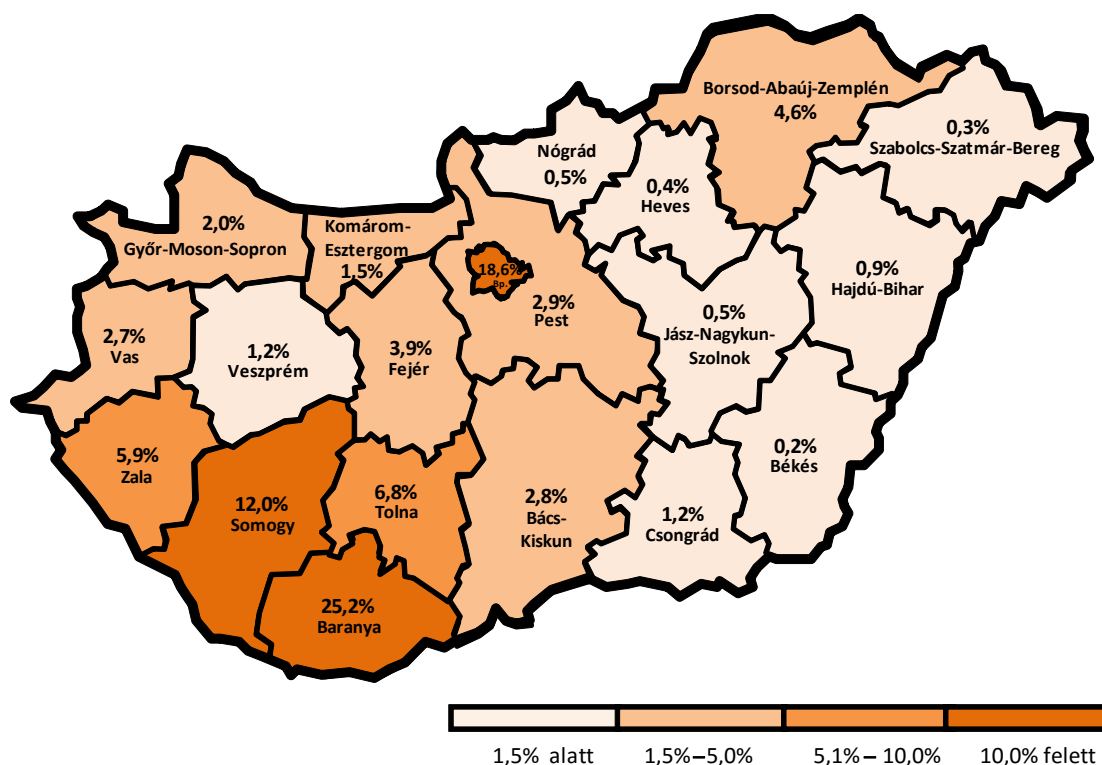
A határon túl összesen 85 diplomás dolgozik. Közülük 21 bölcsész, 14 közgazdász, 11 mérnök és 9 orvos van, a többi szakma gyakorisága öt fő alatt marad. (50. ábra)

Nem meglepő, hogy a munkahelyek közel fele Baranya megyében (25,2%) és Budapesten (18,6%) található. Somogy megyében további 12,0%, Tolnában 6,8%, Zalaiban 5,9% dolgozik, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 4,6%. A fővárost leszámítva tehát az állások fele (49,9%) a Balatontól délre eső régióban van, míg a többi megye részesedése 5,0% alatt marad. A külföldön dolgozók 5,5%-os arányát nem ábrázolja a térkép. (51. ábra)

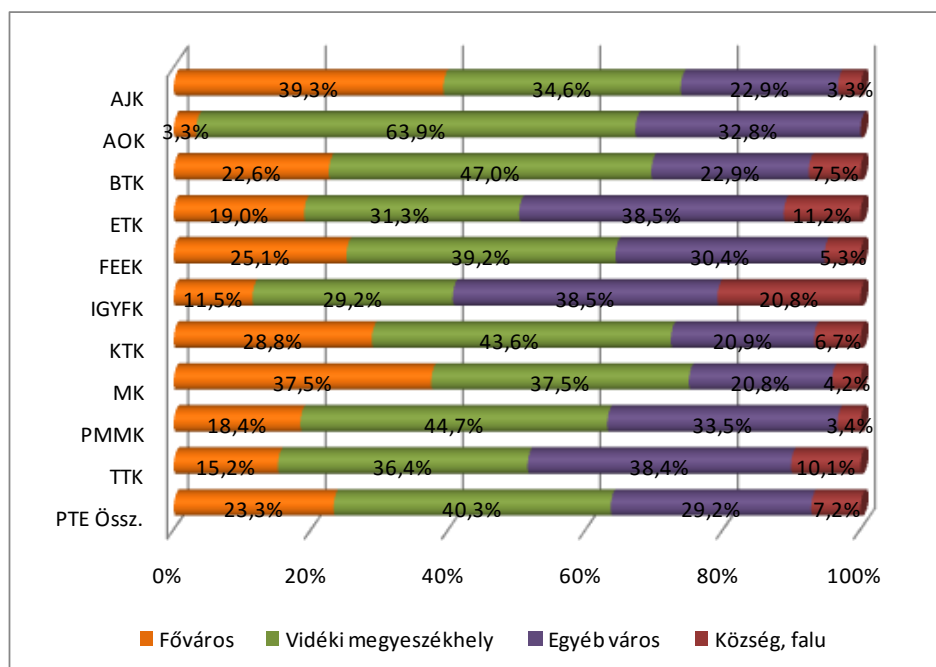
A tavalyi eredményekhez képest mintegy 4%-kal dolgoznak többen Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 6%-kal többen Budapesten, 5%-kal többen Somogyban. Mintegy 3%-kal dolgoznak kevesebben Baranyában.

Változóink mentén ebben a kérdésben nem alakult ki különbség.

51. ábra: Melyik megyében található a munkahelye? (n=1 479)

52. ábra: Munkahelyének település típusa? (Kari bontás) (n=1 465)

A megkérdezettek 40,3%-a megyeszékhelyen dolgozik. A második legtöbb munkahelyet az egyéb városok adják (29,2%), de nem sokkal marad el ettől a főváros (23,3%) sem. Községben csak 7,2% található. Tehát jellemző az urbanizált környezet, és ezen belül is a nagyvárosi koncentráció, itt dolgozik végzettjeink kétharmada (63,6%).

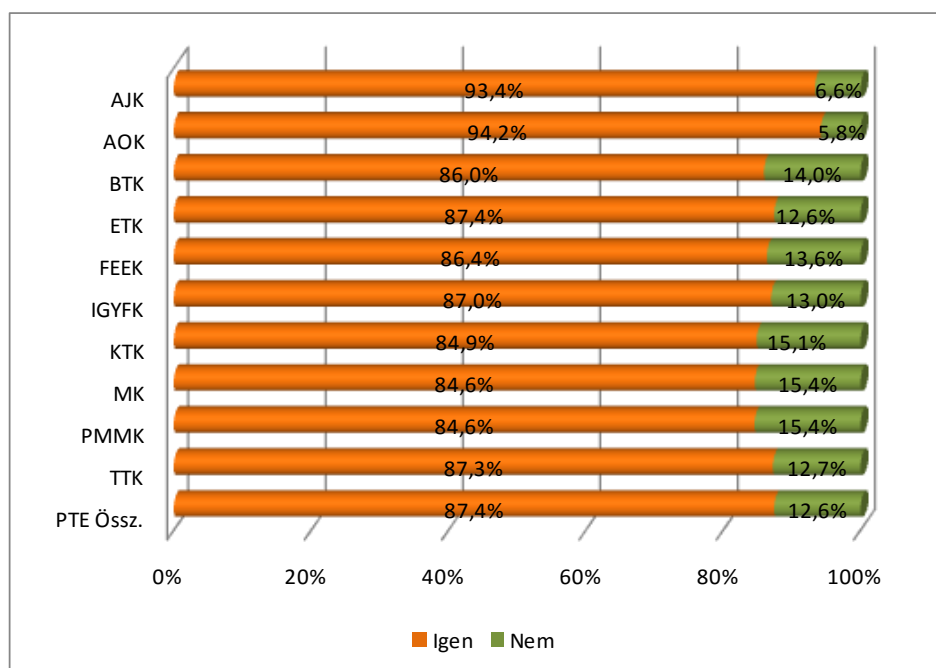
A jogászok és a művészek messze átlag felett dolgoznak a fővárosban (39,3% és 37,5%), vidéki megyeszékhelyen az orvosok (63,9%), a bölcsészek (47,0%) és a mérnökök (44,7%) munkahelye található magasabb arányban. Községben az IGYFK egykori hallgatói helyezkedtek el átlag felett (20,8%), viszont az orvosok közül senki sem. (52. ábra)

A megye, valamint a lakóhely típusa szerinti bontásnál látható összegytemi szinten azért mutatkozik különbség a fővárosra vonatkozóan, mert a válaszadók esetleg eltérő módon sorolták be a Budapest főváros, illetve a közelében lévő városok, települések megye szerinti hovatartozását, illetve a település jellege szerinti kategorizálást.

A tavalyi eredményhez képest mintegy 10%-kal növekedett az egyéb városban dolgozók aránya a fővárosban és a vidéki megyeszékhelyen dolgozók rovására.

A tagozat, a finanszírozási forma és a nem szerinti bontásban érdemleges eltérés nem mutatható ki. Legfeljebb a férfiak mérsékeltebb jelenlétét (3,6%) érdemes kiemelni a községekben.

53. ábra: A főállású munkaidő, illetve kereset szempontjából az előző hónap átlagos volt? (Kari bontás) (n=1 534)

A munkaidő és a kereset viszonylagos állandóságát mutatja, hogy a végzettek 87,4%-a a kérdőív kitöltését megelőző hónapot átlagosnak ítélte meg ebben a tekintetben.

Az orvosok (94,2%) és a jogászok (93,4%) látják a helyzetet átlag felett stabilnak, a további változók legfeljebb egy-két százalék eltérést produkálnak. (53. ábra)

A főállásból származó (normál) havi kereset átlaga nettó 144.850 Ft. A diplomázás óta eltelt viszonylag rövid időszakot tekintve ezt nem tarthatjuk kevésnek a mai magyar viszonyok között. A medián 120.000 Ft, a módusz 100.000 Ft, a szórás 97.300 Ft, és a megjelölt legmagasabb érték egy millió forint. (54. ábra)

54. ábra: A főállásából származó havi nettó kereset (Kari bontás) (n=1 414)

Legtöbbet az orvosok (193.000 Ft), az átlagnál kevesebbet az IGYFK (113.000 Ft), az ETK (126.000 Ft), a TTK (127.000 Ft) volt hallgatói és a művészek (138.000 Ft) keresnek. A többi szakma képviselőinek jövedelme átlag feletti, és érdekes, hogy közülük a FEEK végzettjei vannak a legjobb helyzetben (165.000 Ft). (5. táblázat)

A tavalyi eredményekkel nem lehet összehasonlítani, mivel akkor az összes nettó jövedelemre kérdezett rá a központi kérdőív, valamint kevesebb volt az ÁOK és az MK esetében a mintaelemszám. Ennek tudható be, hogy idén valószínűleg sokkal kiegyenlítettebb képet kaphatunk a végzettek fő foglalkozásából származó jövedelem mértékéről.

5. táblázat: A főállásából származó havi nettó kereset ezer forintban (Kari bontás) (n=1 414)

Kar	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
AJK	158,0	140	70	103,3
AOK	193,1	110	109	187,3
BTK	130,8	115	120	84,2
ETK	125,9	108	100	75,3
FEEK	164,8	132	100	107,4
IGYFK	112,6	100	90	51,6
KTK	155,3	140	160	77,3
MK	137,5	95	90	85,7
PMMK	153,8	137	120	87,9
TTK	126,7	105	100	105,7
PTE Össz.	144,8	120	100	97,3

A tagozat szerinti összehasonlításban a levelezők (154.000 Ft és 138.000 Ft) visznek többet haza, ami a magasabb életkorral és a hosszabb munkavisztonnyal magyarázható.

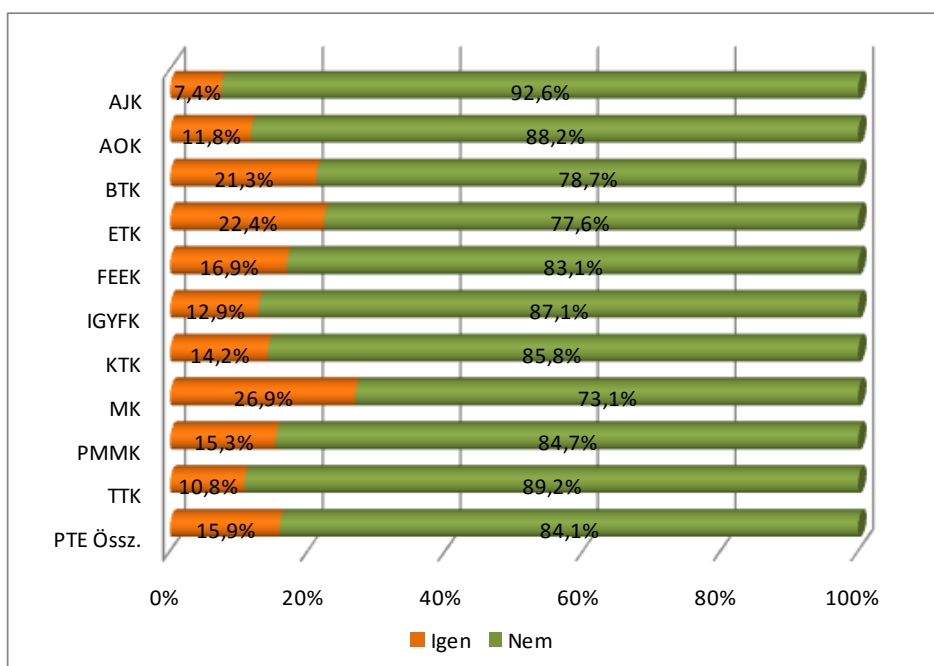
Ugyanez a helyzet a költségtérítések és az államilag támogatottak viszonyában is (156.000 Ft és 140.000 Ft).

A *nemek* közötti eltérés megfelel a várakozásnak, a férfiak előnye nagy a nőkkel szemben (164.000 Ft és 134.000 Ft).

Ahogy várható volt, a 2008-ban végzetteknek mintegy 40.000 Ft-tal nagyobb az átlag fizetésük, hiszen legalább két évvel többet töltöttek el a munkaerőpiacon. Az ÁOK eredményét megfelelő óvatossággal kell kezelni, mivel az is látható, hogy a 2008-ban végzettek esetében a szórás 242.100 Ft, tehát akad több kiugróan magas és alacsony fizetés is (de tudjuk, hogy többen dolgoznak köztük külföldön).

Mellékfoglalkozás

55. ábra: Van mellékfoglalkozása, másodállása? (Kari bontás) (n=1 548)

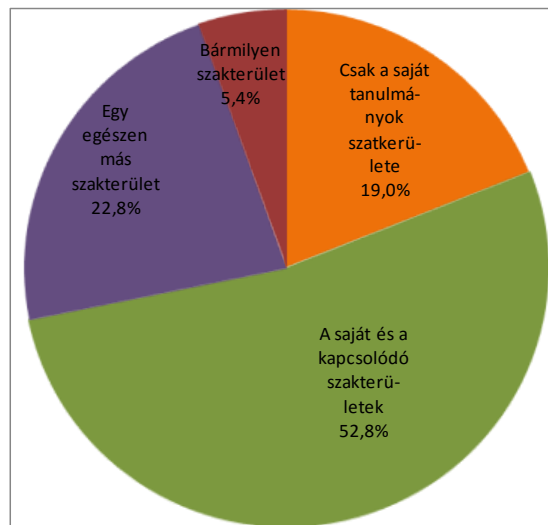

Közel minden hatodik megkérdezettnek (15,9%) van mellékfoglalkozása vagy másodállása. Ez a viszonylag alacsony arány összefüggésbe hozható a diploma megszerzése óta eltelt rövid idővel, annak minden következményével együtt.

A jogászok esetében legalacsonyabb a mellékállást vállalók aránya (7,4%), őket követik a TTK végzettjei (10,8%) és az orvosok (11,8%). A mellékállás tekintetében átlag alatt marad a közgazdászok (14,2%) eredménye is. Leginkább a művészek (26,9%), az ETK diplomásai (22,4%) és a bölcsészek (21,3%) körében jellemző az, hogy keresetüket ilyen forrásból egészítik ki.

A további *változók* mentén csak néhány százalékos eltérés figyelhető meg. (55. ábra)

56. ábra: Milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg legjobban ennek a munkának? (n=247)

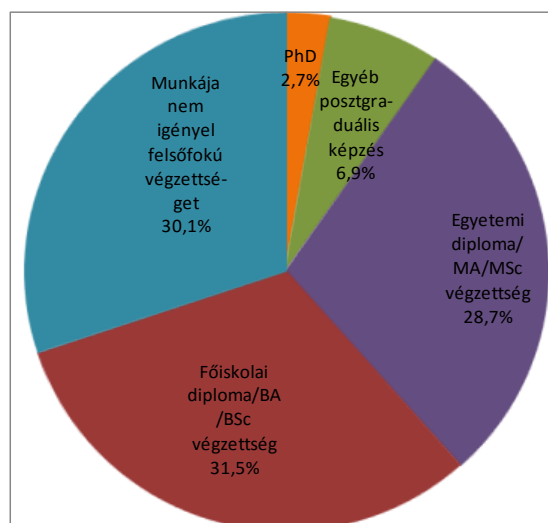

A mellékmunkát is végzők 71,8%-a, állítja, hogy tevékenységének megfelel a saját vagy a kapcsolódó szakterülete, és ez csak pár százalékkal marad el a főfoglalkozásnál kapott értéktől. Ezen belül csak a saját szakterületén szerzett ismereteket használja 19,0%. 22,8% olyan tevékenységet folytat, amelyik egészen más szakterülethez kapcsolódik, illetve olyat, ami bármilyen képzettséggel végrehajtható (5,4%). A fő- és (amennyiben van) mellékállás az egyetemen tanultak használhatósága szerint nem különbözik egymástól. (56. ábra)

Mellékállásban sincs olyan orvos, aki szakterületén kívül dolgozna, illetve kevés (9,3%) az ide tartozó egészségügyi végzettségű szakember. A másik végletet az IGYFK és a FEEK volt hallgatói képviselik (69,3% és 41,9%).

További *változóink* mentén ebben a kérdésben számottevő eltérés nem mutatható ki.

57. ábra: Milyen szintű képzettség felel meg legjobban ennek a munkának? (n=247)

Az egyetemi és a főiskolai (MA/BA) szint használhatósága között a mellékfoglalkozásban már az alacsonyabb végzettség felé billen a mérleg nyelve (31,5% és 28,7%). A PhD fokozat (2,7%) és a posztgraduális képzés (6,9%) részesedése továbbra sem magas, és 30,1% munkája nem feltételez felsőfokú képzettséget. (57. ábra)

Az egyes szakmák között nagy a változatosság. Az orvosok kiegészítő munkájához is csak az egyetemi végzettség felel meg, és náluk használható átlag felett a PhD fokozat (11,1%) és a posztgraduális képzés (22,2%) is. A főiskolai/BA szintet átlag felett használják az ETK (65,1%) végzettjei, továbbá a mérnökök (43,3%). Nagy arányban nem szükséges diploma a művészeknek (85,7%), az IGYFK (69,2%) és a TTK (54,5%) volt hallgatóinak a mellékállás feladatainak ellátásához.

Az egyéb *változók* szerinti megoszlások itt sem különböznek jelentősen egymástól.

A megkérdezettek közül azok, akik kiegészítő jövedelemmel rendelkeznek, átlagosan havi nettó 61.800 forinttal számolhatnak. A medián 40.000, a módusz 50.000, a szórás 79.400, míg a bevallott legnagyobb összeg 700.000 forint.

Legtöbbet keresnek mellékállásból a közgazdászok (110.000 Ft), és jelentősen átlag felett a FEEK-en végzettek (92.000 Ft). A lista alján a művészeket találjuk (13.000 Ft), de az IGYFK (34.000 Ft), és a TTK (41.000 Ft) egykori hallgatói sem jutnak magas összeghez.

Előnyben vannak a *levelezősök* (77.000 Ft) a *nappalisokhoz* (44.000 Ft) képest, illetve a *költségtérítések* (76.000 Ft) az *államilag támogatottakhoz* (53.000 Ft) viszonyítva, és tetemes a különbség a *férfiak* (85.000 Ft) és a *nők* (45.000 Ft) között. Ez a kép megfelel a várakozásnak.

A munka értékelése és a munkavégzéshez szükséges kompetenciák

6. táblázat: Elégedettség a munkával, annak egyes jellemzőivel átlag szerint csökkenő sorrendben (1-4-es skálát alkalmazva)

Munkával kapcsolatos szempontok	n	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
munka szakmai tartalmi része	1 545	3,1	3	3	0,8
munka személyi körülményei	1 543	3,1	3	3	0,8
munka tárgyi körülményei	1 541	2,9	3	3	0,8
szakmai presztízs	1 544	2,8	3	3	0,9
szakmai előmenetel, karrierépítés	1 542	2,7	3	3	0,9
jövedelem és juttatások	1 543	2,4	2	3	0,9
munka összességét tekintve	1 545	2,9	3	3	0,7

A végzett munkával, illetőleg annak egyes elemeivel és körülményeivel való elégedettség mérésére négyfokozatú skálát alkalmaztunk, amelynek szélső értékei a teljesen elégedetlen (1) és a teljesen elégedett (4) voltak. A kapott adatok ordinális szinten értelmezhetők.

Az elégedett diplomások aránya a munka tartalma, személyi és tárgyi körülményei tekintetében a legmagasabb (70% felett), míg legalacsonyabb a jövedelem esetében (50% alatt). A konkrét jellemzők átlaga megfelel a munka globális értékelésének.

Megnyugtató a szakmai tartalommal való elégedettség első helye, magas aránya alátámasztja a végzettség és a munka megfelelésének korábbi adatait.

A kereseti összegek talán nem indokolnák a kapott jövedelem és juttatások utolsó helyét, bár így is csak minden második válaszadó elégedetlen azokkal. A munkavégzés személyi és tárgyi

feltételeinek értéke a szakmai tartalomhoz, a presztízs és a karrierlehetőség a jövedelemhez van közelebb. (6. táblázat)

A tavalyi kutatásban még 5 fokozatú Likert-skálával mérte a kérdőív országos blokkja ezt a kérdést, így közvetlenül nem lehetséges az összehasonlítás. Amennyiben 5 fokozatúvá alakítjuk át matematikailag, a kapott átlageredményekben nem találunk jelentős eltérést, csak a szakmai presztízs és a szakmai előmenetel, karrierépítés szempontok kaptak idén 1, illetve 2 tizeddel magasabb értékelést.

A *kar* szerinti bontásban a munka szakmai tartalmának megítélésében nincs lényeges különbség. A személyi körülményekkel a legkevésbé az orvosok elégedettek (57,2%), a szakmai előmenetel, a karrierlehetőség viszont szerintük a legkedvezőbb (76,8%), míg ebben a kérdésben a mérnökök állnak az utolsó helyen (51,3%). A munka szakmai presztízsével csak minden második művész (48,0%) elégedett. A jövedelemmel és a juttatásokkal a művészek (30,8%) és az orvosok (31,0%) elégedettek (saját bevallásuk szerint átlagkeresetük a legmagasabb) a legkevésbé, és jelentősen átlag felett csak a közgazdászok nyilatkoztak (62,9%).

A többi *változó* szerinti bontásban csak néhány százalékpont az eltérés.

A 2008-ban és 2010-ben végzettek között a jelenlegi munkaerő-piaci helyzetet tekintve csak néhány kérdésben van különbség, és ez magyarázható a végzés óta eltelt rövidebb-hosszabb idővel. A 2010-es kohorszion belül nagyobb a munkanélküliség (12,4% és 4,8%), kevesebb a vezető (12,2% és 19,6%), rövidebb az egy évet meghaladó munkanélküliség (7,3 és 20,3 hónap) és alacsonyabb az állandó, határozatlan idejű munkahely aránya (71,5% és 86,0%). Természetes a szerényebb átlagkereset (124.000 Ft és 165.000 Ft) is, de érdekes, hogy a másodállás a később végzettek számára jövedelmezőbb (71.300 Ft és 53.200 Ft).

A következőkben azt vizsgáltuk, hogy a végzettek munkájához milyen mértékben szükségesek az alábbi kompetenciák. Az értékeléshez ötfokozatú skálát alkalmaztunk, amelynél az 1-es jelentette, hogy egyáltalán nem, az 5 pedig azt, hogy jelentős mértékben szükséges az adott tényező.

Összhangban a tavalyi eredményekkel, a végzettek számára leginkább szükséges kompetenciák idén is az önállóság, a munkabírási, kitartási, illetve a konfliktuskezelési készség. Ezeknél a tényezőknél a leggyakrabban megjelölt érték a skála pozitív szélsőértéke volt amellet, hogy a szórásértékek is ezekben az esetekben voltak a legalacsonyabbak, ami szintén alátámasztja kiemelt szükségességüket. (7. táblázat)

Az egyes karok hallgatói által megjelölt fontosabb kompetenciák jelentősen különböznek. Az önállóság továbbra is a legfontosabb képesség, ugyanakkor több kar esetében más prioritások is megjelentek:

- fogalmazási készség (ÁJK),
- szaktudás alkalmazása a gyakorlatban (ÁOK),
- rugalmasság (MK),
- számítógépes tudás (PMMK).

Idén is legkevésbé a nyelvtudásra, a mások irányításának képességére, valamint a monotonia tűrésre volt szükségük a válaszadóknak.

7. táblázat: A végzetek munkavégzéshez szükséges kompetenciái

Vizsgált tényezők	n	Átlag	Medián	Módusz	Szórás
Önállóság	1872	4,6	5	5	0,7
Nagy munkabírás, kitartás	1876	4,5	5	5	0,8
Konfliktuskezelési képesség	1874	4,5	5	5	0,8
Együttműködés egy csapattal	1874	4,4	5	5	0,9
Rugalmasság	1873	4,4	5	5	0,8
Fogalmazási készség	1875	4,3	5	5	1,0
Jó munkaszervezés, időgazdálkodás	1875	4,3	5	5	1,0
Szaktudás alkalmazása a gyakorlatban	1877	4,3	5	5	1,1
Számítógépes tudás	1872	4,2	4	5	1,0
Íráskészség	1875	4,1	4	5	1,0
Elméleti szaktudás	1876	4,1	4	5	1,1
Jó prezentációs készség	1876	3,9	4	5	1,2
Innovatív készség	1876	3,9	4	4	1,0
Monotonitás tűrés	1864	3,4	3	3	1,3
Mások irányítása	1877	3,3	3	3	1,3
Nyelvtudás	1881	3,2	3	5	1,5

A *tagozat* szerinti bontás során nem szignifikáns a különbség a következő tényezők esetén: innovatív készség; együttműködés egy csapattal. Több kompetencia kapcsán viszont szignifikáns eltérés mutatkozott, melyek közül a levelező tagozatosok a nyelvtudás kivételével az összes kompetenciának nagyobb fontosságot tulajdonítottak.

A *nemek* esetében a különbség: szaktudás alkalmazása a gyakorlatban; elméleti szaktudás; számítógépes tudás; monotonitás tűrés kivételével minden kompetenciánál szignifikáns eltérést találtunk. A legnagyobb eltéréseket a nyelvtudás, az íráskészség, a konfliktuskezelési készség és a fogalmazási készség kompetenciák adják. A férfiak csak a nyelvtudásnak, az innovatív készségnek és a mások irányításának tulajdonítottak nagyobb jelentőséget, a nők számára minden további terület fontosabb volt.

A *finanszírozás* módja alapján a végzeteknek a munkavégzéshez szükséges kompetenciák esetében globálisan nem található szignifikáns eltérés: szaktudás alkalmazása a gyakorlatban; rugalmasság.

A kompetenciavizsgálatoknál elvégeztünk egy szűkített elemzést is, hogy megnézzük, mely változók esetében találunk különbségeket az alapadatainkhoz képest. A szűréskor a 30 év alatti és nappali tagozatos végzett hallgatóinkat választottuk ki, jelentős eltérést azonban sem összegyűjtöttünk, sem kari szinten nem tapasztaltunk.

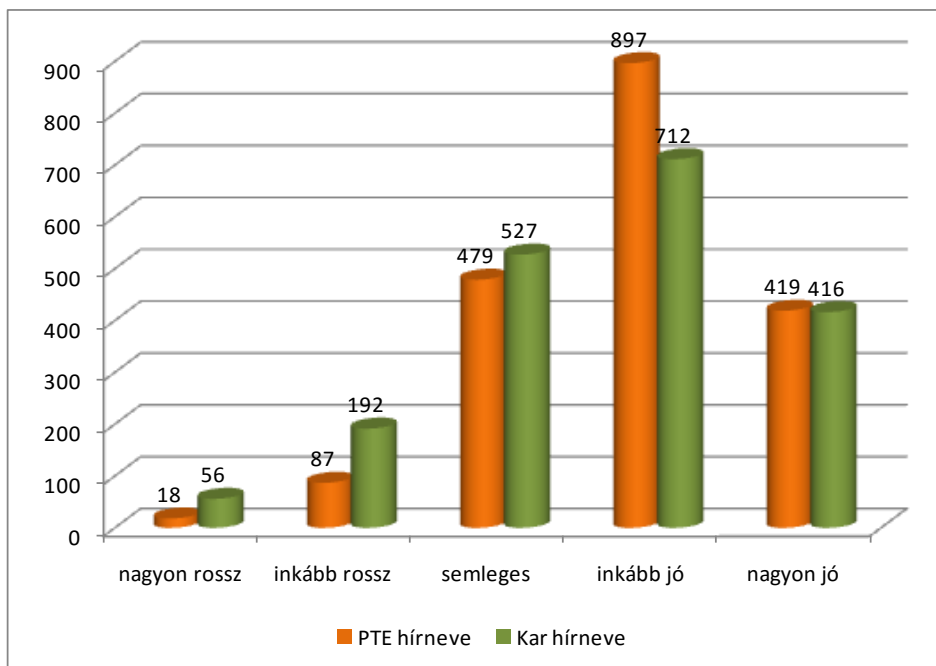

8. táblázat: A végzetek első gondolata az egyetemről, kategorizálva (Kar, tagozat, finanszírozási forma és nemek szerint) (n=1 248, 1 250, 1 248, 1 251)

	Egyetem	Érzelem	Hallgatói élet	Hírnév	Kar	Kritika	Munkahely	Tanulmányok	Történelmi múlt	Város	Összesen
AJK	9,8%	15,3%	14,1%	8,6%	12,9%	3,7%	0%	25,8%	4,3%	5,5%	100%
AOK	2,2%	2,2%	26,1%	2,2%	4,3%	23,9%	0%	28,3%	0%	10,9%	100%
BTK	9,7%	11,2%	21,9%	4,3%	5,8%	6,8%	1,8%	22,7%	7,2%	8,6%	100%
ETK	7,6%	13,8%	13,1%	6,9%	12,4%	9,0%	1,4%	27,6%	2,1%	6,2%	100%
FEEK	5,4%	18,6%	13,2%	8,5%	8,5%	2,3%	1,6%	25,6%	5,4%	10,9%	100%
IGYFK	8,2%	8,2%	13,7%	12,3%	8,2%	6,8%	0%	27,4%	2,7%	12,3%	100%
KTK	8,1%	10,1%	12,2%	6,8%	17,6%	2,0%	2,7%	18,9%	10,1%	11,5%	100%
MK	5,9%	5,9%	35,3%	0%	11,8%	0%	0%	5,9%	17,6%	17,6%	100%
PMMK	10,5%	15,0%	19,0%	2,6%	20,3%	9,2%	1,3%	12,4%	2,6%	7,2%	100%
TTK	7,3%	10,4%	26,0%	2,1%	7,3%	11,5%	3,1%	22,9%	5,2%	4,2%	100%
Férfi	9,8%	10,0%	21,5%	3,7%	13,0%	9,6%	1,1%	16,2%	5,9%	9,1%	100%
Nő	7,6%	13,8%	15,6%	7,0%	10,3%	5,3%	1,7%	25,8%	4,8%	8,0%	100%
Államilag támogatott	8,2%	11,0%	21,4%	4,7%	12,1%	7,5%	0,9%	19,8%	5,4%	9,0%	100%
Ktg. térítéses	9,4%	16,6%	10,5%	7,7%	9,6%	4,9%	2,3%	27,6%	4,4%	6,8%	100%
Mindkét fin. formában	5,3%	4,0%	20,0%	5,3%	12,0%	10,7%	2,7%	20,0%	8,0%	12,0%	100%
Nappali	8,7%	9,2%	24,0%	4,1%	10,7%	8,0%	1,1%	18,7%	5,7%	10,0%	100%
Levelező	8,0%	17,2%	8,6%	8,4%	12,1%	5,1%	2,0%	28,0%	4,5%	6,1%	100%
PTE Össz.	8,4%	12,5%	17,7%	5,8%	11,3%	6,8%	1,5%	22,5%	5,2%	8,4%	100%

Hírnév, ajánlás

59. ábra: A végzetek véleménye a PTE és a saját kar hírnevéről (említések száma) (n=1 900, 1 903)

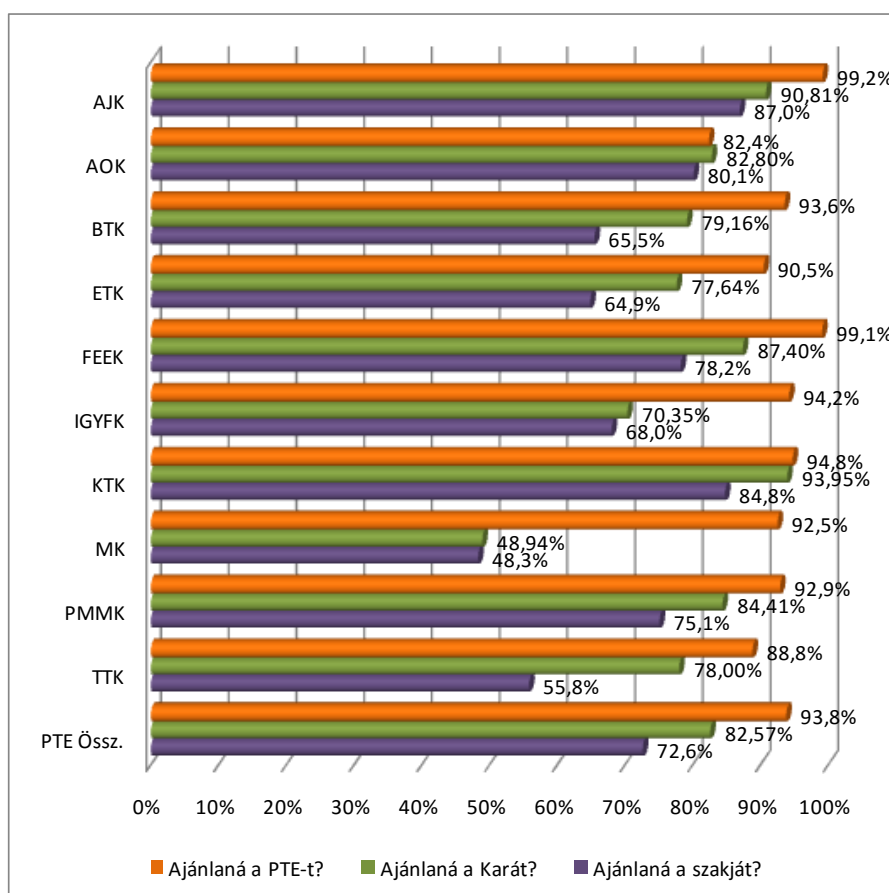

A PTE azon karának a megítélése, ahol a végzetek tanultak, jónak mondható. 2008-tól némi átrendeződés tapasztalható, ahol a legjobb minősítés 25,7%-ról 18%-ra csökkent 2010-re a többi értékelési fokozat arányos emelkedése mellett. (59. ábra)

A *karok* értékelésénél az ÁJK-nál és a KTK-nál 45% feletti a nagyon jó minősítés, míg a BTK, az ETK, az IGYFK és a PMMK esetében ez 15% alatti, sőt, az MK-nál csak 5,4%-os.

A végzett hallgatók összességében a PTE hírnevét magasabban értékelték a saját karukéhoz képest, ugyanezt mondhatjuk a karonként kapott értékelések esetében is. Kivételt képeznek ez alól az ÁJK, az ÁOK és a KTK végzettjei, ahol rendre magasabbak a kar hírnevére adott értékelések. Idén a legjobb egyetemi értékelést az ÁJK (4,17) és a KTK (3,98), majd az IGYFK (3,95) végzettjei adták. A többi érték mind 3-as feletti. A két szempont közötti legnagyobb különbség (0,65) az IGYFK esetében fordul elő, a legkisebb (-0,11) az ÁJK-nál.

60. ábra: A végzetek ajánlanák az ismerősöknek, barátoknak a PTE-t, a saját kart és a szakot?
(Kari bontás) (n=1 907, 1 902, 1 894)

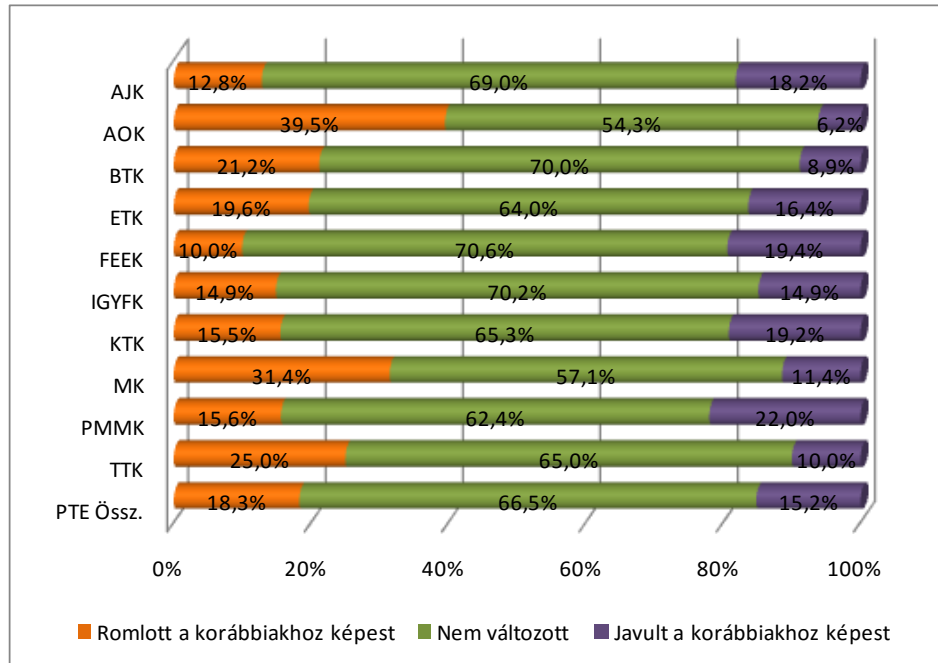
A kari elemzés alapján megállapítható, hogy az ÁJK, az ÁOK és a KTK esetében 80% feletti arányban ajánlanák a szakot. (60. ábra)

Pozitív eltéréseket a szak ajánlásánál az ÁJK és az ÁOK, valamint a TTK végzettjei esetében tapasztalhatunk, a kar ajánlásánál az MK 2010-ben végzettjei voltak pozitívabbak (ki kell emelnünk, hogy viszonylag alacsony a mintában az elemszámuk), a PTE ajánlásánál pedig az ÁOK, a KTK, valamint szintén az MK esetében látható pozitív változás.

A végzést követően a válaszolók kétharmadának nem változott a megítélése a PTE-ről (a tavalyi értékek hasonlóak). Nincs jelentős különbség a végzett évfolyamok között. Némi csökkenés

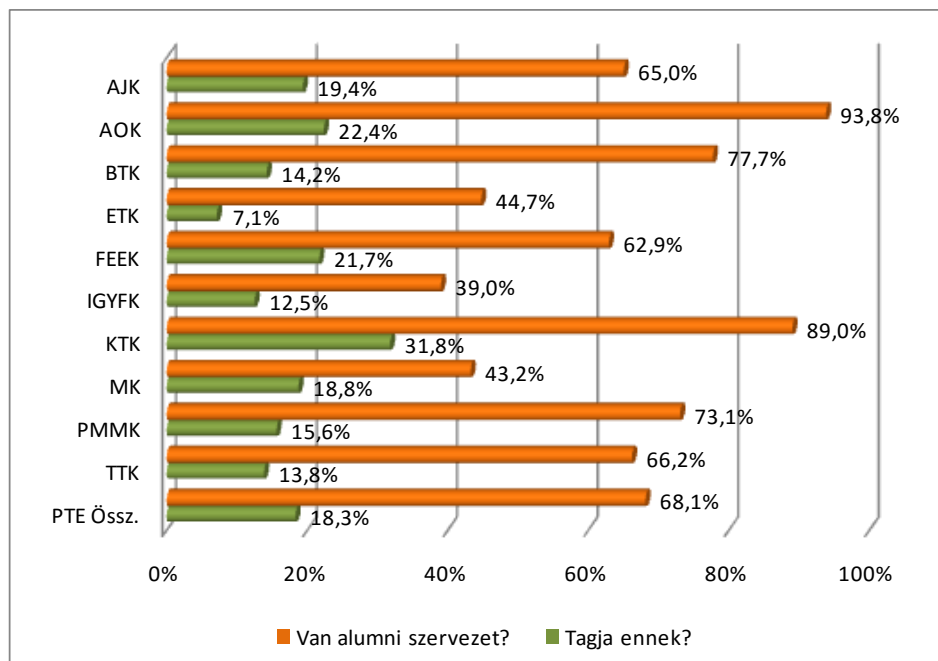
figyelhető meg az értékelésben. A karok összehasonlítása alapján megállapítható, hogy az ÁJK, a FEEK, a KTK és a PMMK végzettjei körében magasabb arányú a javuló megítélés. (61. ábra)
 A tavalyi eredményekhez javult a PTE megítélése az ÁJK, a FEEK, az IGYFK, a KTK és a PMMK végzettjei között.

61. ábra: A végzetek megítélésének változása a PTE-ről a végzés után (Kari bontás) (n=1 877)

Alumni rendszer ismertsége

62. ábra: A végzetek tudnak-e alumni szervezetről, illetve tagjai-e annak? (Kari bontás) (n=1 904, 1 299)

Örvendetes tény, hogy a végzett hallgatók kiemelkedő többsége (a 2008-ban végzetteknek mintegy 60%-a, a 2010-ben végzetteknek pedig már 75%-a) tud az alumni szervezetről. Ugyanilyen tendencia figyelhető meg az alumni-tagság esetén is: a 2008-ban végzetteknek 13%-a, míg a 2010-ben végzetteknek már a 20,6%-a tagja az alumni szervezetnek. A tavalyi kutatás eredményeivel összehasonlítva megállapítható, hogy az alumni szervezet létezéséről nagyságrendileg ugyanannyian tudnak, viszont idén mintegy 4%-kal többen tagjai a szervezeteknek.

A *karok* tekintetében az összesített adatállományra vonatkozóan végzünk elemzést. Az ÁOK, a BTK, a KTK az a három kar, ahol az átlagosnál nagyobb ismertséggel rendelkezik a szervezet, míg az ETK, az IGYFK és az MK esetében ennek éppen az ellenkezője figyelhető meg. A tényleges tagságot tekintve meg kell említeni a BTK-t, ahol annak ellenére, hogy az átlagnál jóval többen ismerik az alumni szervezetet, az átlagosnál jóval kevesebben a tagjai. Az IGYFK és az MK esetében a kisebb ismertség ellenére a tagság átlagosnak mondható. Kiemelendő a KTK eredménye, ahol a tagok aránya az átlag mintegy kétszerese, mely minden bizonnyal a tavaly megrendezett jubileumi (40 éves) öregdiák találkozónak tudható be. (62. ábra)

Tavalyhoz képest a karok többségénél magasabb az alumni szervezet tagjainak aránya (kivételem az ETK, az IGYFK és a PMMK). Kiemelkedő az alumni szervezet ismertségének növekedése az ÁOK és a KTK esetében, de jelentősen csökkent ez az ETK, az IGYFK és az MK végzettjei körében. A tagság jelentősen növekedett a KTK (18,5%-kal), a FEEK (13%-kal) és az MK (12,5%-kal) esetében.

A *nappali tagozatosok* és az *állami támogatással* tanulók sokkal nagyobb arányban tudnak az alumni szervezetről. Tavaly nem volt kimutatható jelentős eltérés közöttük. Annak ellenére, hogy a nappali tagozatosok és az állami támogatással tanulók sokkal nagyobb arányban tudnak az alumni szervezetről, a tényleges tagságra vonatkozó számokban ez már nem mutatkozik meg.